İŞKUR

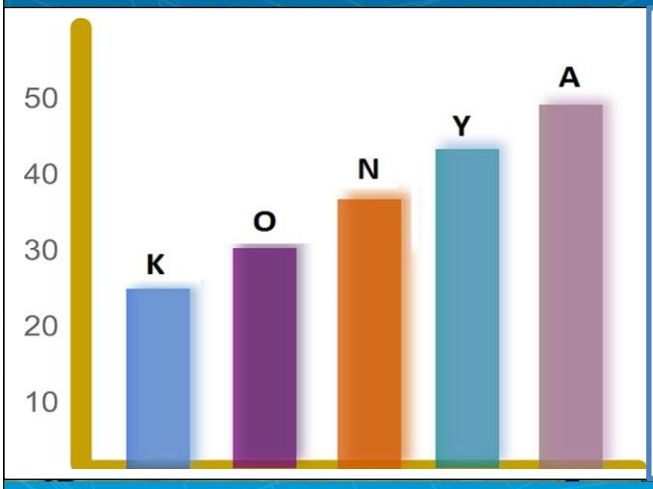

2015

KONYA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

Dilek KILIÇ TEKİN	Şube Müdürü
Ramazan YILDIZ	VHKİ
Mehmet ÖNCÜ	VHKİ
Nurullah KALELİ	İMD
Ömer SELEŞ	İMD
Zeynep KARAKAYA	İMD

SUNUŞ

İşgücü piyasasına ait bilgiler işgücüne katılım, işsizlik ve istihdam oranı gibi unsurlarıyla ekonomiler için önem arz ederken; kazanç miktarı, refah düzeyinin yüksekliği gibi doğrudan insanı konu edinen unsurları bakımından da toplumu etkilemektedir. Bu nedenle işgücü piyasasını araştıran çalışmalar oldukça önemlidir.

Ülkelerin ekonomik gelişmişlik seviyeleri belirlenirken ölçüt sadece kişilerin kazançları olmayıp, bunun yanında işyerinin güvenliği, sosyal hakları ve işteki memnuniyet gibi ölçütlerde önem arz etmektedir. Bu yüzden işveren nezdinde işe alacağı kişilerin özelliklerinin tam olarak belirtilmesi işçi-işveren ilişkileri açısından sağlıklı bir durumun oluşmasını sağlayacaktır. İşgücü piyasasında hangi mesleklere ne kadar ihtiyacın olduğu, ileriye dönük olarak hangi sektörlerde işgücü talebinin meydana geleceğinin öngörülmesi makro anlamda ülkemiz mikro anlamda ise şehrimiz için belirlenecek olan aktif ve pasif istihdam politikalarına yol gösterecektir. Unutulmamalıdır ki işsizlik

sadece bireyi değil toplumu ilgilendiren bir sorundur ve bu sorunun sonuçları sadece bireyi değil toplumu etkileyecektir. İstihdam artırıcı politikaların oluşturulmasının önemi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Nitelikli ve uzun süreli istihdamın sağlanması verimliliği artırarak ülke ekonomisine pozitif anlamda katkı sağlayacaktır. Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından işverenlerimiz ile yüz yüze görüşme yapılarak gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması işgücü piyasasında hangi niteliklere sahip eleman aranıyor sorusunun cevabını oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan sonuçlar üniversite-sanayi işbirliği ile özellikle mesleki eğitim kurumlarında açılması planlanan bölümlerin belirlenmesini de kolaylaştıracaktır.

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline ve kendilerine sorulan sorulara içtenlikle cevap veren işverenlerimize teşekkür eder, bu raporun şehrimize fayda sağlamasını temenni ederim.

Muammer EROL
Konya Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ulusal ve uluslararası istihdam politikalarının belirlenmesinde önemli bir konuma sahiptir. İstihdam sorunu gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ekonomilerin öncelikli problemleri arasında yer almaktadır. Bu problemin etkileri öngörülüp uygulanabilecek istihdam politikalarına göre yerel düzeyde kalabileceği gibi daha geniş çapta sorunlara da yol açabilecektir.

İşsizlik sadece ekonomik olarak değil sosyolojik olarak da toplumun tüm kesimlerini yakında ilgilendiren bir olgudur. Bir meslek sahibi olarak bir işte çalışıyor olmak kişiye hem ekonomik gelir kazandıracak hem de kişide özsaygısının artması ve değerli olduğu hissi uyandıracaktır ki bu durumda özelde kişi, genelde ise toplum için bir refah ortamının oluşmasının önünü açacaktır. Sürdürebilir bir büyüme ve kişi başı GSYH'nin yükselmesi için nitelikli istihdam olanaklarının artması, işsizliğin kabul edilebilir seviyelere düşürülmesi gerekmektedir. Tüm bu bileşenler entegre olarak değerlendirildiğinde işgücü piyasasının dinamiklerinin önemi daha iyi anlaşılacaktır. 2008 yılında tüm dünyada etkisi gösteren küresel kriz ekonomilerin kırılgan yapısını ortaya çıkarmış, özellikle işsizlik oranlarındaki hızlı yükseliş doğru istihdam politikalarının önemini göstermiştir. Doğru istihdam politikalarının uygulanabilmesindeki temel şart elde edilecek verilerin doğru bir şekilde kullanılarak doğru bilgilere ulaşılabilmesi ile mümkündür.

Konya Çalışma ve İş Kurumu olarak mikro ve makro düzeyde doğru istihdam stratejileri oluşturabilmek, işgücüne katılımın artırılması, işsizliğin düşürülmesi yolunda yapılabilecekleri belirlemek amacıyla "İşgücü Piyasası Talep Araştırması" gerçekleştirdik. Tüm Türkiye'de gerçekleştirilen çalışma kapsamında ilimizde 10+ istihdama sahip firmaların tamamını ziyaret ederek işgücü piyasasının talep kısmının beklentilerini belirledik ve aktif istihdam politikalarının oluşturulmasına pozitif katkıda bulunmak amacıyla elinizde bulunan raporu yayınladık. 2012 yılından bu yana düzenli olarak hazırlayıp paydaşlarımıza sunduğumuz rapor ilimiz işgücü piyasasındaki açık işlerden firmaların gelecek dönemdeki istihdam eğilimlerine; mevcut istihdamın yapısından piyasada teminine güçlük çekilen mesleklere kadar sektör, meslek grubu ve meslek bazlı bilgileri içermektedir. İşgücü piyasasının aktörleri için çok önemli bilgilerin yer aldığı rapor eminim firmaların insan kaynakları planlamalarında yol gösterici nitelikte olacaktır.

"Konya İşgücü Piyasası Talep Araştırması Raporu 2015" in hazırlanmasında bizden desteklerini esirgemeyen Konya Valiliği başta olmak üzere tüm taraflara teşekkür eder raporun ortaya konmasındaki özverili çalışmalarından dolayı Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü çalışanlarını kutlarım.

Emrah KELEŞ
İl Müdürü

İçindekiler

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLO LİSTESİ vi
GRAFİK LİSTESİ ix
KISALTMALAR x
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
İŞKUR GÖSTERGELERİ 8
KAYITLI İŞSİZ 8
AÇIK İŞLER 10
İŞE YERLEŞTİRMELER 12
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 13
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 14
İKİNCİ BÖLÜM 16
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 16
AMAÇ VE YÖNTEM 16
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
AÇIK İŞLER 34
Açık İşlerde Aranan Beceriler 50
Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 58
İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 74
SONUÇ VE ÖNERİLER 81
KAYNAKÇA 86
EKLER 87
Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu 87
Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 94
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 97
Ek 4- Ek Tablolar 104
EK:5- 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri KONYA 104

TABLO LİSTESİ

TABLO 1: İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 7

TABLO 2: KAYITLI İŞSİZLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI 10

TABLO 3: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI 11

TABLO 4: İŞE YERLEŞTİRMELERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI 13

TABLO 5:KURS VE KURSİYER GÖSTERGELERİ (2015*) 14

TABLO 6: YILLAR İTİBARİYLE İŞSİZLİK ÖDENEĞİNE BAŞVURAN VE HAK EDEN SAYISI (2015*) 14

TABLO 7: İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAK EDENLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI (2015*) 15

TABLO 8: SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERLERİNİN DAĞILIMI 18

TABLO 9: KONYA'DA ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 19

TABLO 10: ÇALIŞANLARIN MESLEK GRUPLARINA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 22

TABLO 11: ÇALIŞAN SAYISI EN FAZLA OLAN MESLEKLER 23

TABLO 12: İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERLERİ ORANLARI 24

TABLO 13: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİ VE ÇALIŞANLAR 25

TABLO 14: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNDE EN FAZLA ÇALIŞILAN MESLEKLER 26

TABLO 15: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNDE EN FAZLA ÇALIŞILAN MESLEKLER 27

TABLO 16: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNDE CİNSİYETE GÖRE EN FAZLA ÇALIŞILAN MESLEKLER 28

TABLO 17: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL VE ÇALIŞAN OLARAK DAĞILIMI 29

TABLO 18: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNDE CİNSİYETE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI EN FAZLA OLAN MESLEKLER 29

TABLO 19: SEKTÖRLERE GÖRE İŞKUR'DAN FAYDALANILAN HİZMETLERİN DAĞILIMI 33

TABLO 20: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMLARI 35

TABLO 21: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN DAĞILIMLARI 37

TABLO 22: AÇIK İŞLERİN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 38

TABLO 23: AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI 39

TABLO 24: AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUPLARINA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 40

TABLO 25: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI 41

TABLO 26: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 42

TABLO 27: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARI 44

TABLO 28: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARI 44

TABLO 29: EN ÇOK AÇIK İŞ OLAN MESLEKLERİN ARANMA KANALLARI 45

TABLO 30: YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERİNİ ARAMA KANALLARI 45

TABLO 31: ARAMA KANALINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ 46

TABLO 32: İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI 46

TABLO 33: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI 47

TABLO 34: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI 47

TABLO 35: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNDE AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI 48

TABLO 36: İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE 49

TABLO 37: AÇIK İŞLERDE CİNSİYETE GÖRE TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYİ 53

TABLO 38: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN ASGARİ EĞİTİM DÜZEYİ 54

TABLO 39: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN ASGARİ EĞİTİM DÜZEYİ 55

TABLO 40: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYLERİNİN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI 56

TABLO 41: ASGARİ EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ 56

TABLO 42: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ 57

TABLO 43: İŞYERİ YAŞINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ 57

TABLO 44: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ 58

TABLO 45: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI 59

TABLO 46: MESLEK GRUPLARINA GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME VE AÇIK İŞ SAYISI 61

TABLO 47: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 63

TABLO 48: MESLEKLER BAZINDA TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ 67

TABLO 49: İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANMA DURUMUNA GÖRE ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU 68

TABLO 50: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL BAZDA ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU 69

TABLO 51: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL BAZDA ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU . 71

TABLO 52: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU 73

TABLO 53: İŞYERLERİNİN ÇALIŞMA BİÇİMİNE GÖRE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI 74

TABLO 54: SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ VE ORANLARI 75

TABLO 55: MESLEK GRUPLARI İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI 76

TABLO 56: NET İSTİHDAM ARTIŞI VE AZALIŞI BEKLENEN İLK 10 MESLEK 77

TABLO 57: ÖZELLİKLERİNE GÖRE İŞYERLERİNİN NET ARTIŞ BEKLEDİĞİ MESLEKLER 78

TABLO 58: SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ..... 79

TABLO 59: İŞYERİ ÖZELLİKLERİNE GÖRE İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ 80

GRAFİK LİSTESİ

GRAFİK 1: İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 7

GRAFİK 2: KAYITLI İŞSİZLERİN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 9

GRAFİK 3: YILLARA GÖRE AÇIK İŞ 11

GRAFİK 4: YILLAR İTİBARİ İLE CİNSİYETE GÖRE İŞE YERLEŞTİRME 12

GRAFİK 5: SEKTÖRLERE GÖRE ORTALAMA ÇALIŞAN SAYILARI 20

GRAFİK 6: İŞYERLERİNİN YAŞ GRUBUNA GÖRE DAĞILIMI 21

GRAFİK 7: MESLEK GRUBU VE CİNSİYETE GÖRE ÇALIŞANLAR 23

GRAFİK 8: İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI 30

GRAFİK 9: İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERLERİNİN YAŞLARINA GÖRE DAĞILIMI 31

GRAFİK 10: İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANMA SÜRELERİNİN DAĞILIMI 32

GRAFİK 11: AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİ 34

GRAFİK 12: CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMLARI 36

GRAFİK 13: AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN SEKTÖRLERE VE YAŞ GRUBUNA GÖRE DAĞILIMI 38

GRAFİK 14: AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI 43

GRAFİK 15: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYİ 52

GRAFİK 16: İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU 58

GRAFİK 17: MESLEK GRUPLARINA GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME VE AÇIK İŞ ORANI 62

GRAFİK 18: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ 63

GRAFİK 19: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ 64

GRAFİK 20: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ* 66

GRAFİK 21: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME NEDENLERİ 70

GRAFİK 22: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME NEDENLERİ 72

GRAFİK 23: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME NEDENLERİ 73

KISALTMALAR

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 16 Mart-30 Nisan 2015 tarihleri arasından Türkiye İstatistik Kurumu'nca tespit edilen Konya'daki özel sektörde faal olan 10+ istihdamlı işyerleri için tam sayım, 1-9 çalışanı olan işyerleri için örneklem yoluyla belirlenen 3.995 işyeri üzerinden yapılmıştır. Araştırma işyerleri ziyaret edilerek, yüz yüze görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. 1-9 çalışanı bulunan ve örneklem yöntemi ile tespit edilen işyeri sayısı 200 iken, 10+ istihdamlı olan ve tam sayım yapılan işyeri sayısı 4.466'dır.

Araştırma kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2.0'ye göre,

- Madencilik ve Taş Ocakçılığı
- İmalat
- Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı
- Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
- İnşaat
- Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
- Ulaştırma ve Depolama
- Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
- Bilgi ve İletişim
- Finans ve Sigorta Faaliyetleri
- Gayrimenkul Faaliyetleri
- Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler
- İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
- Eğitim
- İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
- Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor
- Diğer Hizmet Faaliyetleri

araştırma kapsamında olup,

- Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
- Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik
- Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
- Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri
- Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri (Temettü, Banka Faizi, İştirak Kazançları Vb.)

araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. İPA Raporu hazırlanırken TÜİK verileri, İŞKUR verileri ve İPA sonuçları kullanılmıştır. İki bölüm olarak yazılan raporun birinci bölümünde işgücü piyasasının genel görünümü değerlendirilmiş ve ağırlıklı olarak İŞKUR verileri kullanılmıştır. İkinci bölümde ise işgücü piyasası araştırması sonuçları değerlendirilmiş ve araştırmadan çıkan veriler kullanılmıştır.

İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri incelendiğinde istihdama katılım oranının 2008-2013 yılları arasında çok fazla değişmediğini, istihdam oranının ve işsizlik oranının azaldığını görürüz. TÜİK tarafından açıklanan il verilerine göre işsizlik oranı 2013 yılı için yüzde 4,7'dir.

Kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle 60.779'a yükselmiştir. 2010-2015 yılları arasında kayıtlı işsizlerle ilgili en dikkat çekici veri kadınların sayısındaki artıştır. Beş yıllık dönem içinde erkeklerdeki artış oranı yüzde 75'e yakınken, kadınlarda bu oran yaklaşık yüzde 400'dür. Kayıtlı işsizlerin meslek dağılımında Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel) ilk üç sıradadır.

Kuruma intikal eden açık işlerde sürekli bir artış görülmekte olup 2015 yılı sonunda, 2014 yılı verileri yakalanacaktır. Açık işlerinin mesleklere göre dağılımında ilk sıralar Beden İşçisi(Genel), Temizlik Görevlisi, Şoför(Yük Taşıma)'dür.

İşe yerleştirme rakamlarına bakıldığında 2013 yılında işe yerleştirme sayısının 15.203 ile son beş yılın en yüksek rakamına ulaşılmıştır. 2014 yılında bu rakam 11.143'e düşmüştür. 2015 Haziran sonu itibariyle işe yerleştirme sayısı 4.410'da kalırken Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Ayakkabı İmalatçısı meslekleri öne çıkmıştır.

2015 Haziran sonu itibariyle Aktif İşgücü Programları kapsamında olan Mesleki Eğitim Kursları, İşbaşı Eğitim Programı, Girişimcilik Programı ile 2.749 kişiye hizmet sunulmuş, 3.485 kişide TYP'den faydalanmıştır.

Ocak-Haziran 2015 döneminde 11.177 kişi işsizlik ödeneğine müracaat ederken 4.710 kişi ödenekten faydalanmıştır.

Konya İlinin mevcut istihdam yapısı incelendiğinde İmalat Sektörünün başı çektiğini, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörünün de ağırlıklarının olduğunu görürüz. Niteliği gereği Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Türkiye genelinde de olduğu gibi en az işyerine bulunan sektördür. Çalışan sayısının en fazla olduğu sektörler de yine sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat'tır. Konya işgücü piyasası erkek ağırlıklı bir yapıya sahip olup, erkeklerin toplam istihdam içindeki oranı yüzde 85,2 iken kadınların oranı yüzde 14,8'dir. Türkiye genelinde bu oran erkeklerde yüzde 72,5 kadınlarda yüzde 27,5'tir. Konya Araştırma sonuçlarına göre kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından fazla olduğu tek sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleridir. Bunun yanında mevcut istihdam içerisindeki meslek grupları incelendiğinde hiçbir meslek grubunda kadın çalışan sayısı erkek çalışan sayısından fazla değildir. Çalışan sayısı Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yoğunlaşırken bu meslek grubunu Tesis ve Makine

Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler takip etmektedir. Bu üç meslek grubunun mevcut istihdam içindeki oranı yüzde57,7'dir. Konya için ortalama çalışan sayısı 32 olarak gerçekleşmiş olup, 35 olan Türkiye ortalamasının gerisinde kalınmıştır.

İmalat sektöründeki işyerlerinin yüzde 66,7'si, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki işyerlerinin yüzde 43,3'ü ile İnşaat sektörlerindeki işyerlerinin yüzde 27,2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanan ilk üç sektördür.

Part-time çalışma yapan 13 sektör bulunan İlimizdeki ilk üç sektör Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Eğitim'dir. İl genelinde part-time çalışma yapan işyeri oranı yüzde 6,6'dır.

Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin oranı yüzde 19,59'dur. Sekiz sektörde ihracat yapan işyerleri varken ihracatın lokomotifi imalat yapan işyerleridir.

İlimizdeki işyerleri eleman temini, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı hizmetlerimizden faydalanmakta olup, İEP ve Kurslar oldukça düşük oranlarda kalmıştır. 5-9 yaş arası işyerleri Kurum hizmetlerinden daha fazla yararlanırken 0-4 yaş arası işyerleri en düşük oranda kalmıştır. İşyerlerinin büyük çoğunluğu Kurumumuzdan son dört yıldır hizmet almaktadır.

Referans dönemi içerisinde İlimizdeki işyerlerinin yüzde 19,8'i açık işi olduğunu belirtirken 2014 yılının gerisinde kalınmıştır. Açık iş sayısı 2.827'de kalırken açık iş oranı yüzde 2,2 olarak gerçekleşmiştir. Açık iş oranı en yüksek ilk üç sektörün sıralaması İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat şeklinde olmuştur. Açık işlerin yüzde 68,9'unda sadece erkekler, yüzde 10,7'sinde sadece kadınlar tercih edilirken cinsiyetin fark etmeyeceği açık işlerin oran yüzde 10,4'tür. Açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grupları Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. 2015 yılında en fazla açık iş oranı Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı), Üretim Sorumlusu (Araç Üstü Platform), Sıhhi Tesisatçısı mesleklerindedir.

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Akraba-Eş-Dost ilk sırada yer almakta ve bunu İŞKUR takip etmektedir. Kamu istihdam kurumu olarak İŞKUR'un açık işlerin aranma kanallarında öncelikle tercih edilir olması istihdam aracılığı konusundaki başarısının bir göstergesi olabilir.

Çalışma kapsamında işverenlere açık işleri için istedikleri en önemli üç beceri sorulmuştur. 2.827 açık iş için istenilen beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması ve Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama ve son olarak Yabancı Dil Becerisi gelmektedir. İşverenler için önemli olan noktanın Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olduğunu gösteren bir başka soru da açık işlerde talep edilen eğitim düzeyidir. Profesyonel meslek grupları hariç işverenler eğitim durumunun çok belirleyici olmadığı düşünmektedirler.

Araştırma sonuçlarının ışık tutması beklenen bir diğer konu da Temininde güçlük çekilen meslekler ve temininde güçlük çekilme nedenleridir. Araştırma kapsamında son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekip çekmedikleri sorulmuş ve İlimizdeki işyerlerinin yüzde 36'sının güçlük çektiği tespit edilmiştir. Türkiye genelinde bu oran yüzde 26,9'dur. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İmalat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti sektörlerindeki işyerleri eleman temininde güçlük çeken ilk üç sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm meslek gruplarında işverenler işgücü temin etmekte zorlanırken ilk üç sıradaki meslek grupları Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar, Hizmet ve Satış Elemanları olarak sıralanmıştır. Temininde güçlük çekilen mesleklerle açık iş oranları yüksek olan meslekler arasındaki paralellikten yola çıkılırsa insan gücü planlaması daha sağlıklı yapılabilir. Ancak bu planlama yapılırken işgücünün beklentileri göz ardı edilmemelidir. İşgücünün temininde güçlük çekilme nedenlerinin başında Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelirken, Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması, Bu Meslekte İş Başvurusu Yapılmaması, Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi, Önerilen Ücretin Az Bulunması, Vardiyalı Çalışma Ortamı olarak sıralanmıştır. Bu konu meslek bazlı incelendiğinde özellikle imalat sektöründe yer alan mesleklerin çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, önerilen ücretin az olması gibi nedenlerin etkisi ile bu meslekteki açık işlere başvuruların azaldığı sonucuna varılabilir.

Araştırmada kapsamında 30 Nisan 2016 referans dönemindeki istihdam artışı/azalışı öngörülen sektörler ile ilgili bilgi toplanmaya çalışılmıştır. 2014 yılında olduğu gibi 2015 yılında da işverenlerin istihdam artış beklentisi (Eğitim sektörü hariç) bulunmaktadır. Sadece Eğitim sektöründe istihdam azalışı beklenmektedir. Net İstihdam Değişim Oranı en yüksek meslek grubu yüzde 7,9 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Net istihdam artışı beklenen mesleklerin başında Gazaltı Kaynakçısı, CNC Torna Tezgâhı Operatörü ve Temizlik Görevlisi gelirken net istihdam azalışı beklentisi olan mesleklerin başında Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Ahşap Kalıpçı, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme ve Boşaltma) gelmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırması Raporu'nun tüm kamu kurum ve kuruluşlarına, çalışma hayatının tüm taraflarına, üniversite ve konu ile ilgili araştırma yapanlara faydalı olması beklenmektedir.

GİRİŞ

Türkiye İş Kurumu'nun en temel faaliyetlerinden biri hiç kuşkusuz iş arayan ile işvereni uygun şartlarda eşleştirerek, nitelikli istihdamı artırmak ve dolayısıyla işsizliğin azaltılmasına katkı sağlamaktır.

İşsizliğin farklı sebepleri ve buna bağlı olarak farklı çözüm yolları vardır. Ancak tespit edilen sorunlara çözüm geliştirebilmek için işgücü piyasası hakkında güncel ve gerçekçi bilgilerin derlenmesi gerekmektedir. Bu nedenledir ki 2007 yılından bugüne belirli aralıklarla İşgücü Piyasası Talep araştırması yapılmakta ve sonuçları rapor haline getirilerek kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü olarak bu yıl dördüncüsünü yayımladığımız İşgücü Piyasası Araştırması Raporu için saha çalışması 16 Mart 30 Nisan 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Uygulama yapılması hedeflenen firma sayısı 4.666'dır. Ancak 3.995 firma yetkilisi ile yüz yüze görüşmek suretiyle işgücü piyasası araştırması uygulanmış, 671 firmaya ise çeşitli nedenlerle uygulama yapılamamıştır.

Ülkemiz nüfusunun yarısı kadınlardan büyük bir kısmı da gençlerden oluşmaktadır. Genç nüfusa istihdam olanakları sağlanması Ülkemizin uzun vadedeki sosyo-ekonomik gelişimi bakımından önemlidir. Bireylerin işgücü piyasasında "talep edilir" nitelikte olması aldıkları mesleki eğitimin ilk yansımasıdır. Öyleyse, iş arayanların işgücü piyasasına sorunsuz giriş yapabilmeleri genel olarak önce eğitimi sonra da iş deneyimini yani tecrübeyi gerekli kılmaktadır. Ülkemiz insan kaynakları içinde geniş bir yer tutan genç nüfus da dahil olmak üzere hedef gruplara yönelik Aktif İşgücü Politikaları büyük önem kazanmıştır. Yapılan bu araştırma ile işgücü piyasasındaki eğilim ve buna cevap verebilecek eğitim programlarının analizi ve uygulamanın kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Ülkemizin genç nüfus potansiyeli demografik fırsat penceresi olarak adlandırılabilir. Bu işgücünden yeterince yararlanabilmek ve nitelikli istihdamı gerçekleştirmek işgücünün ihtiyaçları doğrultusunda eğitilmesini ve bir meslek sahibi olmasını gerekli kılmaktadır. Eğitim bilgi ve beceri getirmektedir. Yaşam standartlarını artırmakta, verimliliği yükseltmekte, kadınlar için daha iyi bir yaşam olanağı sunmaktadır. Eğitime yapılan yatırım, insan kaynaklarını daha zengin hale getirmekte böylece ekonomik büyüme ve dolasıyla gelir artışının anahtarı olmaktadır.

Ülkemizde mesleki eğitim ve öğretim sisteminin mevcut ve gelecekteki potansiyel talebe göre yapılandırılması, talep edilen becerileri ve yeterlilikleri sağlayan etkin programa katkı sağlamayı amaçlayan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu'nun 4 üncüsü 2 bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde Konya İli işgücü piyasasının temel unsurları, İl Müdürlüğümüz verileri ele alınmakta ve piyasa hakkında temel veriler sunulmaktadır.

İkinci bölümde ise, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları tetkik edilerek ilin talep yapısı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada işverenlerin mevcut personel yapısı, kısa ve uzun süreli işgücü

talepleri, talebi karşılamada karşılaştıkları sorunlar ve muhtemel mesleki eğitim ve değişimle ilgili görüşlerine yer verilmeye çalışılmıştır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr **adresi üzerinden erişebilirsiniz.**

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR52** olarak sınıflandırılan iller Konya ve Karaman'dır.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Konya ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Konya iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Konya ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	50,3	10,7	45,0
2009	51,6	10,8	46,1
2010	50,7	8,2	46,5
2011	49,0	6,9	45,6
2012	48,4	6,2	45,4
2013	48,4	4,7	46,2

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, istihdamın kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

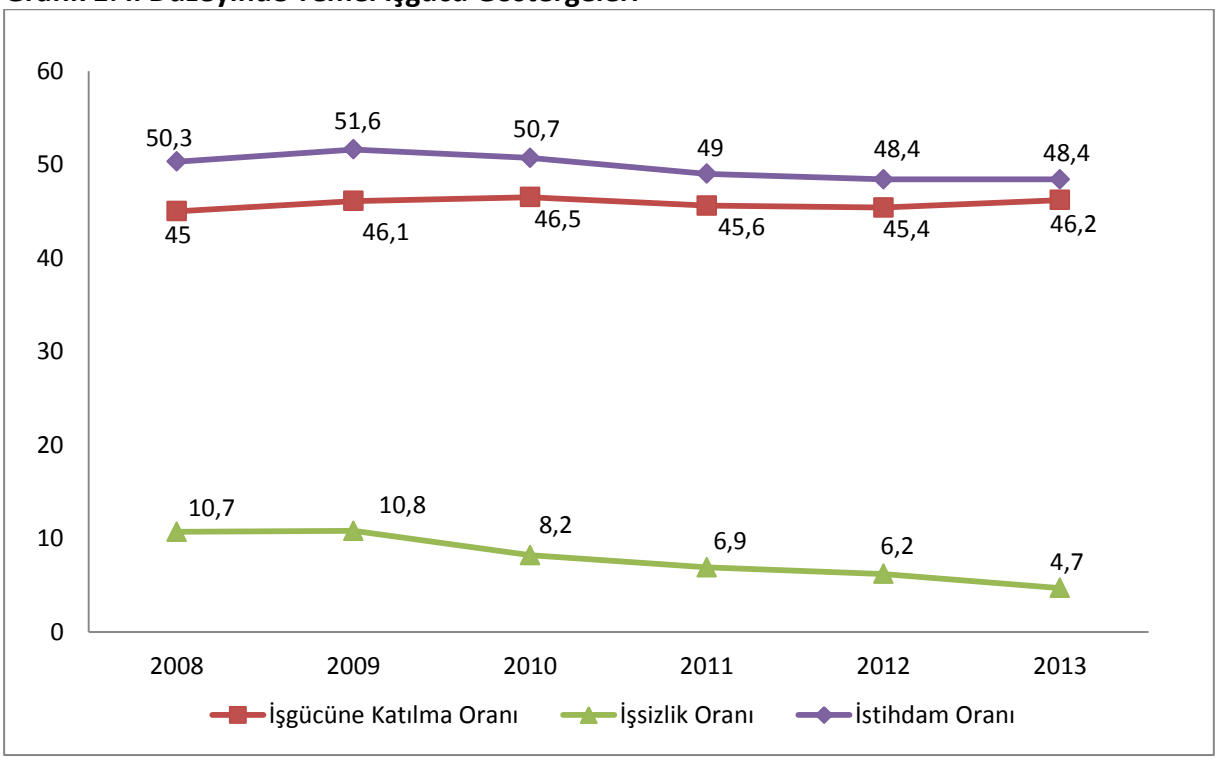

Kaynak: TÜİK

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı İşgücü İstatistikleri Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılım oranı 2008 yılından itibaren 2013 yılına kadar yatay bir seyir izlemiştir. İşgücüne katılım oranı, işgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun değişmediğini göstermektedir.

İstihdam oranı ise 2008-2009 yıllarında artış gösterirken, 2009-2012 yılları arasında sürekli olarak düşüş eğilimi göstermektedir.

İş bulamayan nüfusun toplam işgücüne oranını ifade eden İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, 2009 yılından itibaren sürekli aşağıya doğru bir seyir izleyerek 2013 yılında 4,7'ye kadar gerilemiştir. İlimizdeki işsizlik oranı ülke geneline nazaran düşük seviyelerdedir. 2014 yılı içerisinde il verileri açıklanmamış olup, bölge verilerine göre TR 52 bölgesi işsizlik oranı 5,6'dır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler, İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Konya ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

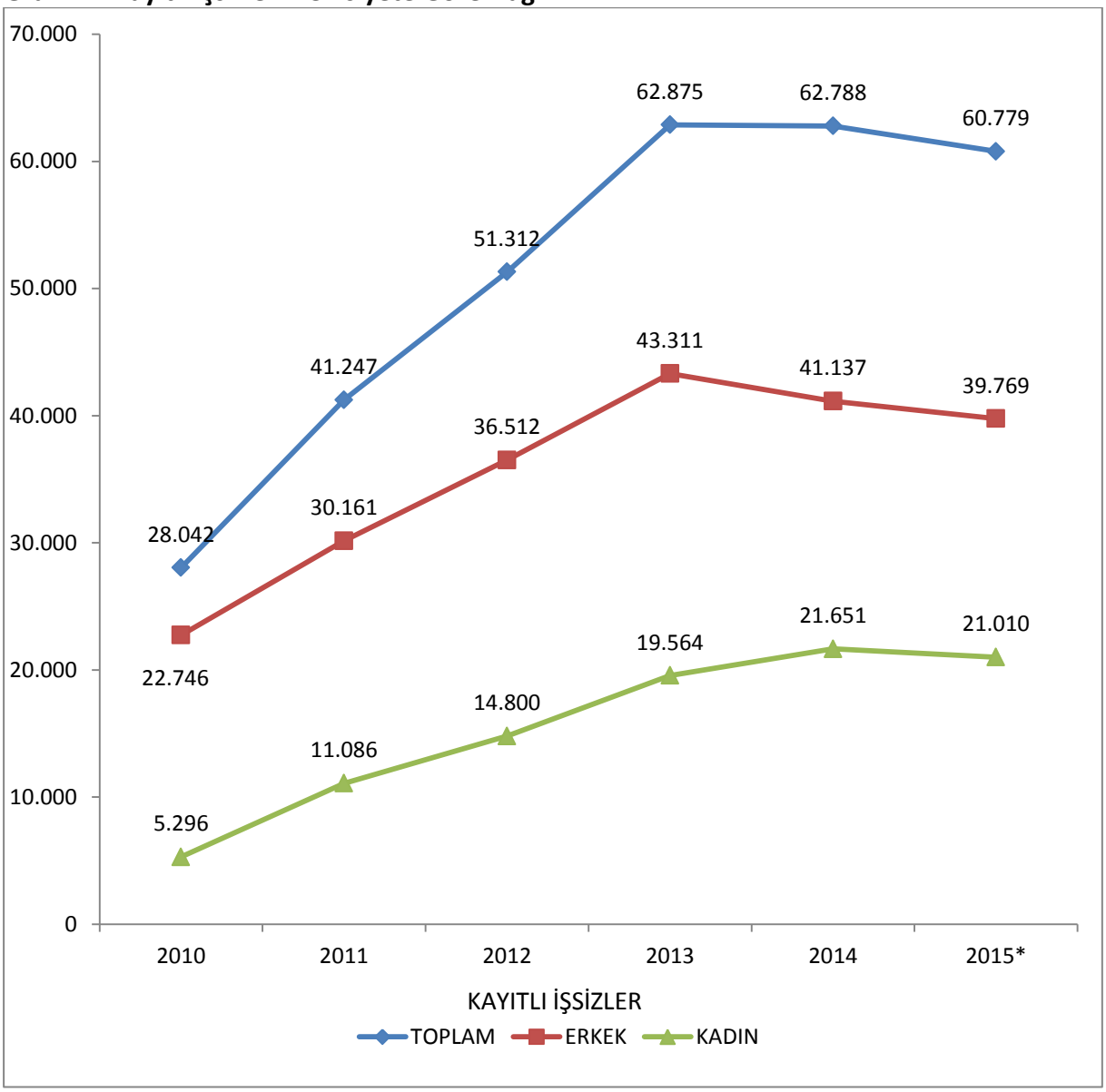

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Konya ilinde 28 bin 042 kişi İŞKUR'da kayıtlı işsiz iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı iki kattan fazla artarak 60 bin 779'a yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2014 yılından sonra düşüşe geçmiştir. Kadınlarda 2010 yılında 5 bin 296 kişi kayıtlı işsiz iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık dört kat artarak 21 bin 010 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kursları ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Kayıtlı İşsiz**
Beden İşçisi (Genel)	10.677
Temizlik Görevlisi	2.757
Büro Memuru (Genel)	2.552
Beden İşçisi (Temizlik)	2.296
İşletmeci	1.876
Şoför-Yük Taşıma	1.369
Sekreter	1.325
Satış Danışmanı	1.279
Reyon Görevlisi	1.264
Ön Muhasebeci	1.224
Diğer Meslekler	34.160
Toplam	60.779

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İl Müdürlüğümüze kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 60 bin 779'dur. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek Beden İşçisi(Genel), Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) dir. Tabloda yer alan daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerin çokluğu dikkat çeken bir noktadır. Nitelik gerektiren mesleklerdeki kayıtlı işsizlerin sayısı daha düşüktür. Buradan yola çıkarak nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki kayıtlı işsiz sayısını azaltmak için nitelik gerektirmeyen meslek sahiplerine nitelik kazandırılması sonucuna varılabilir. Kurumumuz aktif işgücü programları kapsamında bu amaçla çalışmalarını sürdürmektedir.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik İşçisi mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 3 bin 334 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 26 bin 632 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 12 bin 572 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısına ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

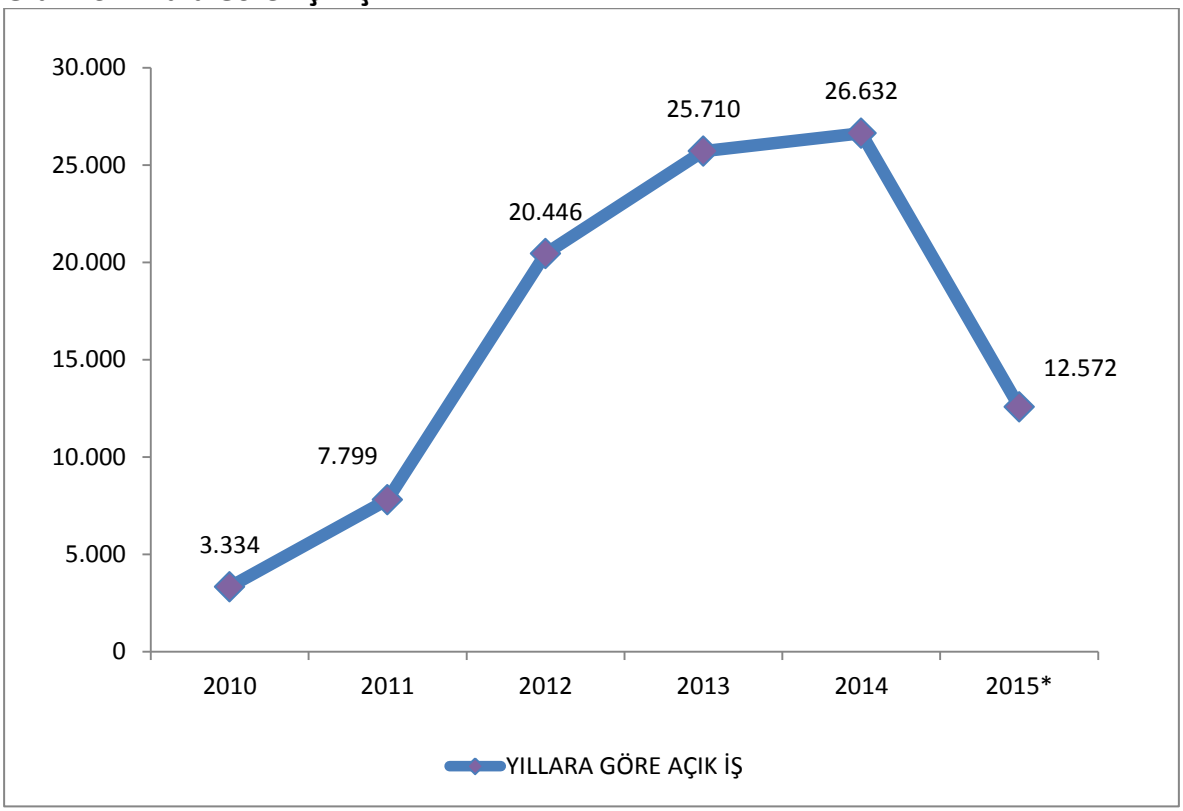

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizler de olduğu gibi Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi almış, bu meslekleri sırasıyla Şoför(Yolcu Taşıma), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Gaz Altı Kaynakçısı, CNC Torna Tezgâhı Operatörü, Aşçı, Güvenlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı) ve Ön Muhasebeci izlemiştir.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Açık İş**
Beden İşçisi (Genel)	3.409
Temizlik Görevlisi	532
Şoför (Yolcu Taşıma)	518
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	478
Gaz Altı Kaynakçısı	393
CNC Torna Tezgahı Operatörü	307
Aşçı	284
Güvenlik Görevlisi	260
Garson (Servis Elemanı)	257
Ön Muhasebeci	249
Diğer Meslekler	5.885
Toplam	**12.572**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 2 bin 711 olan işe yerleştirme sayısı yaklaşık yedi kat artarak 2013 yılında 15 bin 203'e çıkmıştır. 2014 yılında ise 11 bin 143'e düştüğü görülmektedir. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı 4 bin 410 olarak gerçekleşmiş olup yıl sonunda 2014 yılındaki işe yerleştirme rakamına ulaşılacağı tahmin edilmektedir.

Bu dönem içerisinde kadın işgücünün işe yerleşmesi 2012 ve 2013 yıllarında zirve yaparken daha sonraki dönemde aşağıya doğru bir seyir izlemiştir. İşe yerleştirme sayısının düşüş eğilimine geçtiği dönemde gerek erkek gerek kadın işe yerleştirme oranı yaklaşık olarak aynı şekilde düşmüştür.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

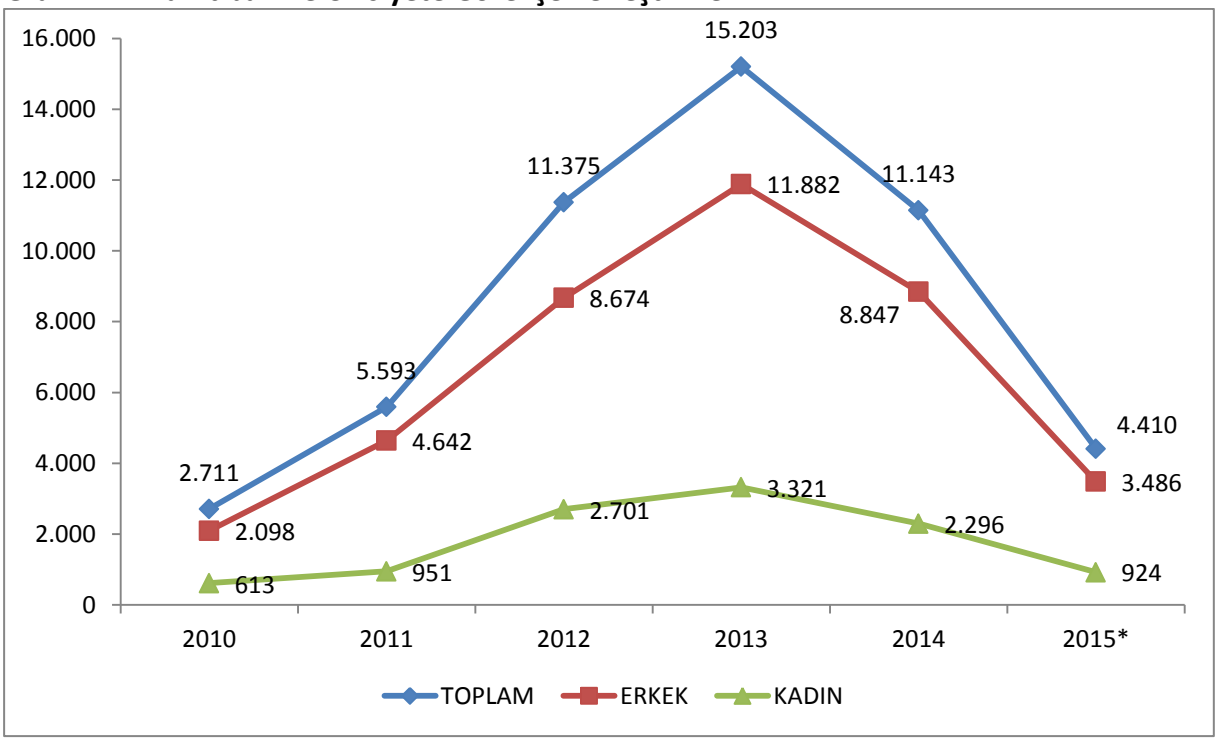

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Ayakkabı İmalatçısı, Büro Memuru(Genel), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Reyon Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı, Beden İşçisi(Temizlik) ve Asfalt İşçisi izlemiştir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**
Beden İşçisi (Genel)	2.348
Temizlik Görevlisi	198
Ayakkabı İmalatçısı	117
Büro Memuru (Genel)	116
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	111
Reyon Görevlisi	85
Şoför-Yük Taşıma	81
Satış Danışmanı	76
Beden İşçisi (Temizlik)	73
Asfalt İşçisi	73
Diğer Meslekler	1.132
Toplam	**4.410**

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde Mesleki Eğitim Kurslarına 66 programda 1.418 kişi, Girişimcilik Eğitiminde 16 programda 408 kursiyer faydalanmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 117 programa 3 bin 485 kişi katılmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 337 İşbaşı eğitim Programı düzenlenmiş olup 923 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

2015 yılının ilk altı ayındaki aktif işgücü programlarından yararlananların toplam sayısı 2.749 ile geçmiş 5 yılın en yüksek rakamına ulaşmıştır. 2. altı aylık dönemde de faaliyetlerimiz aynı hızla devam edecektir.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Kursiyer Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Kursiyer Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Kursiyer Sayısı
2015*	66	1.418	337	923	16	408	419	2.749	117	3.485
2014	42	816	345	1.291	26	672	413	2.779	61	1.360
2013	48	792	179	1.114	14	374	241	2.280	32	1.022
2012	94	1.693	77	437	17	438	188	2.568	206	2.782
2011	88	1.579	132	341	8	196	228	2.116	73	625
2010	95	1.995	39	86	2	50	136	2.131	140	1.050

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, sigortalı işsizin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Konya ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 9 bin 085 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 3 bin 692'si işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	9.085	3.692
2014	14.087	6.547
2013	11.678	5.269
2012	9.730	4.867
2011	5.765	3.919
2010	6.483	4.732

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik ödeneği miktarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	651
Temizlik Görevlisi	148
Şoför-Yük Taşıma	136
Beden İşçisi (Temizlik)	106
Büro Memuru (Genel)	90
Ön Muhasebeci	81
Aşçı	77
Satış Danışmanı	72
Sekreter	62
Muhasebeci	58
Diğer Meslekler	2.211
Genel Toplam	3.692

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya firmaların çalıştırdıkları personelden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Aylık İşgücü İstatistikleri sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Konya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, vardiyalı çalışma, ihracat, part-time çalışma yapıp yapmadıklarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Konya ilinde 3.995 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 127 bin 310 çalışan tespit edilmiştir.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Konya ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 3.995 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörün tamamında işyeri bulunmaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	10+
İmalat	1.342
Toptan ve Perakende Ticaret	970
İnşaat	637
Ulaştırma ve Depolama	213
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	164
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	141
Eğitim	125
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	114
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	87
Diğer Hizmet Faaliyetleri	73
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	32
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	27
Gayrimenkul Faaliyetleri	26
Bilgi ve İletişim	17
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	11
Elektrik, Gaz, Buhar veİklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	8
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	8
Genel Toplam	3.995

Kaynak: İPA 2015

Konya ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 3 işyerinden biri imalat sektöründedir. İmalat sektörünü daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret (yüzde24,3), İnşaat (yüzde 16) ile Ulaştırma ve Depolama (yüzde 5,3) sektörleri takip etmektedir. Bu dört sektör işyerlerinin yüzde 79'unu oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 4 sektörün ağırlığı yüzde 67,5'dir. Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Konya ilinin Türkiye geneli ile aynıdır.

Konya ilinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor ile Bilgi ve İletişim sektörlerindedir. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

Konya ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 127 bin 310 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 85,2'si erkek, yüzde 14,8'i kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Konya'da kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Bunda ilin sosyo-kültürel yapısının etkili olduğu düşünülebilir.

Konya ilinde çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre düşük iken, en fazla çalışanın bulunduğu İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde çalışanlar içerisinde kadın oranı Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranı ile aynıdır.

Türkiye genelinde Eğitim ile Sağlık sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından daha fazla iken Konya'da Kadınların Erkek çalışanlardan daha fazla olduğu tek sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür.

Tablo 9: Konya'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
İmalat	53.564	5.908	59.472
Toptan ve Perakende Ticaret	18.619	3.256	21.875
İnşaat	11.302	451	11.753
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7.291	2.947	10.238
Ulaştırma ve Depolama	3.833	259	4.092
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2.443	729	3.172
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1.989	2.656	4.645
Eğitim	1.946	1.344	3.290
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1.867	579	2.446
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	1.646	167	1.813
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1.110	60	1.170
Diğer Hizmet Faaliyetleri	623	159	782
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	615	68	683
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	518	22	540
Gayrimenkul Faaliyetleri	463	45	508
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	328	117	445
Bilgi ve İletişim	322	64	386
Genel Toplam	108.479	18.831	127.310

Kaynak: İPA 2015

Konya'da en fazla çalışan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerindedir. İşyerlerinin yüzde 74'ü bu sektörlerde iken çalışanların da yaklaşık yüzde 74'ü bu sektörlerde istihdam edilmektedir. Bu sektörlerin dışında kadınların en fazla istihdam edildiği sektörler İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Eğitim sektörüdür. İlimizde kadınların en az istihdam edildiği sektörler Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ve Gayrimenkul

faaliyetleri sektörüdür. Erkekler de ise Bilgi ve İletişim ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörü en az istihdam sağlayan sektörlerdir.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

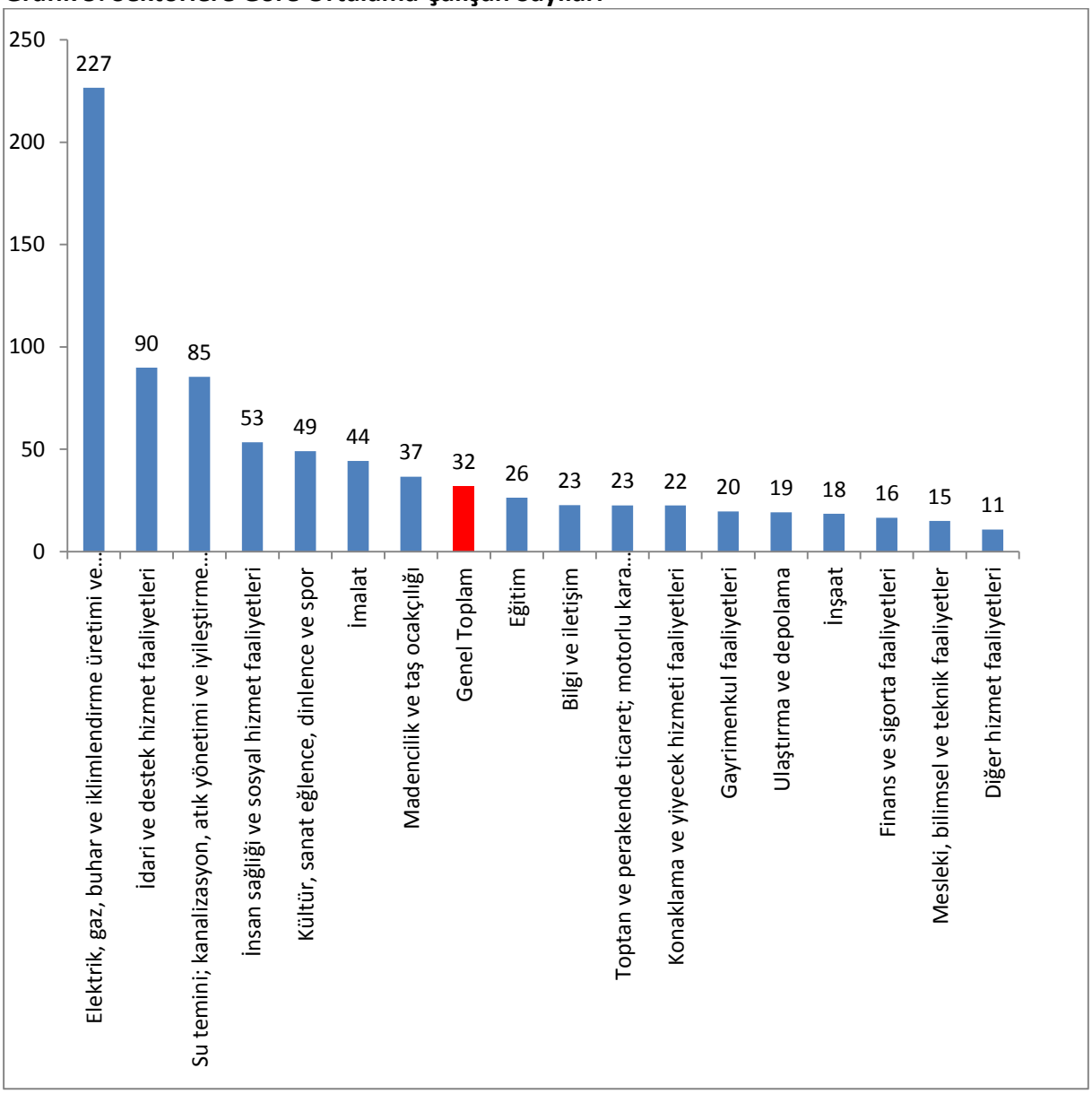

Kaynak: İPA 2015

Konya ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 32'dir. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Konya'daki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ve orta ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Aynı durum ilimiz için de geçerlidir. Özellikle İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Konya'da bu sayı 44'tür. Konya'da ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörleridir. Konya'da üst sıralarda yer alan Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı en az olan sektörlerden biridir.

Konya ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ¼'ü 5-9 yıl aralığında faaliyetlerini sürdüren işyerleridir. 20 yıl ve daha uzun süreli faaliyette bulunan işyerleri yine yaklaşık ¼ oranındadır. Buna göre işyerleri genç ve orta yaş grubunda yoğunlaşmaktadır.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

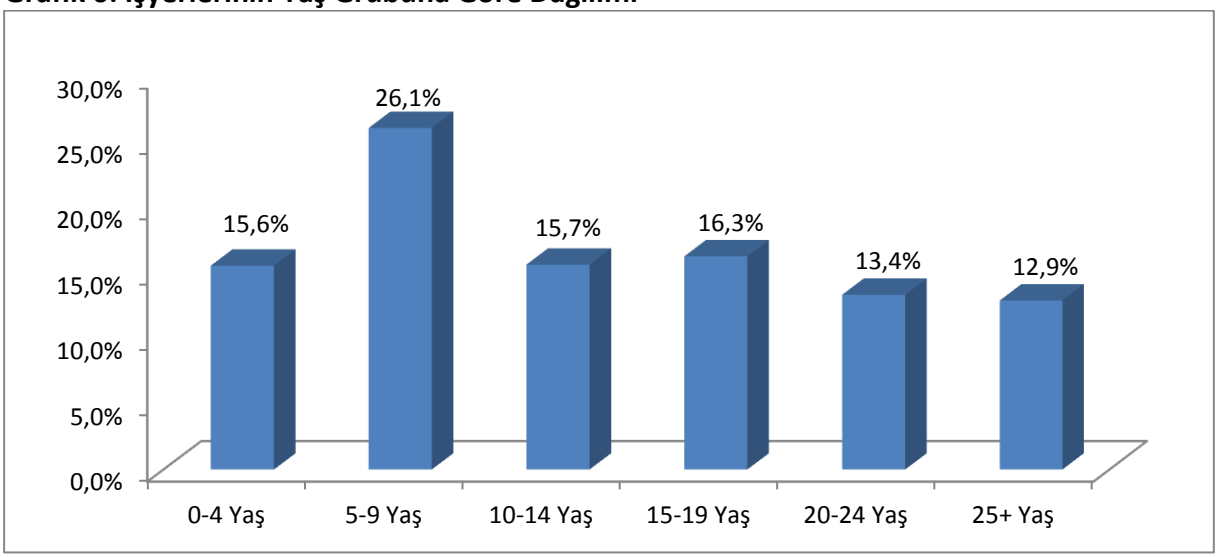

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelindeki gibi her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı söylenebilir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 13 iken bu oran ilimizde 12,9'dur.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Çalışanların yüzde 27,2'si bu meslek grubundadır. Hem işyeri hem de çalışanların en fazla imalat sektöründe olması bu meslek grubunu ön plana çıkarmıştır. Türkiye genelinde bu meslek grubu ikinci sıradadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	33.395	1.232	34.628
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	18.499	1.300	19.799
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	14.515	4.497	19.011
Hizmet ve Satış Elemanları	12.271	3.427	15.698
Profesyonel Meslek Mensupları	9.969	3.515	13.485
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	9.673	1.946	11.618
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5.496	2.504	8.000
Yöneticiler	3.486	342	3.829
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1.175	68	1.242
Genel Toplam	108.479	18.831	127.310

Kaynak: İPA 2015

Konya ilinde çalışanların yüzde 14,9'u Nitelik Gerektirmeyen İşlerde çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Konya ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye geneline yakındır. Konya'da erkeklerin yüzde 13,4'ü, kadınların ise 26,9'u nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4 kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Konya'da kadınların yüzde 18,7'si, erkeklerin ise yüzde 9,2'si bu meslek grubunda çalıştığı görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Konya'da erkekler en fazla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Hizmet ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

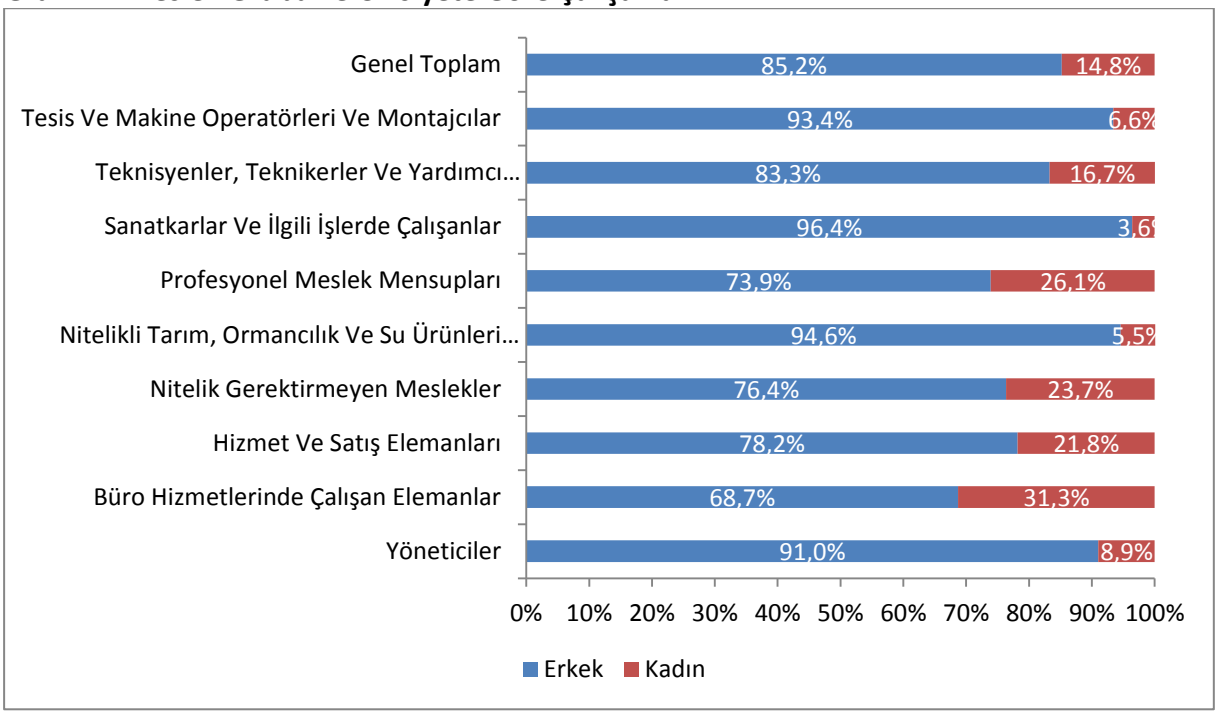

Kaynak: İPA 2015

Konya ilinde, Türkiye genelinde olduğu gibi kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda erkek çalışanların ağırlığı görülmektedir. Buradan hareketler imalat sektöründe erkek egemen bir istihdam yapısının olduğu söylenebilir. Öte yandan Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri meslek grubu içerisinde çalışan kadın oranı düşük gözükmektedir.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

~~10+~~		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Gaz Altı Kaynakçısı	Aşçı	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Sekreter	Gaz Altı Kaynakçısı
Şoför-Yük Taşıma	Satış Danışmanı	Şoför-Yük Taşıma
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	Kasiyer	CNC Torna Tezgâhı Operatörü
İşletmeci	Büro Memuru (Genel)	İşletmeci
Beden İşçisi (Genel)	Muhasebeci	Beden İşçisi (Genel)
Muhasebeci	Paketleme İşçisi (Gıda)	Muhasebeci
Pazarlamacı	Çaycı	Satış Danışmanı
Satış Danışmanı	Güvenlik Görevlisi	Aşçı

Kaynak: İPA 2015

Konya ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Temizlik Görevlisi mesleği görülmektedir. İlimizde hizmetler sektörü ve imalat sektöründe çalışılacak mesleklerin ilk on meslek içerisinde yer aldığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Konya ilinde yüzde 46,7'dir. Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Konya'daki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden yaklaşık her iki işyerinden birine hizmet sunma imkânı bulmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalananlar	İşyeri Sayısı	Oran	İŞKUR hizmetinden faydalananların kendi içinde dağılımı
İmalat	894	1.342	66,7%	47,9%
Toptan ve Perakende Ticaret	420	970	43,3%	22,5%
İnşaat	173	637	27,2%	9,3%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	63	114	55,5%	3,4%
Ulaştırma ve Depolama	56	213	26,5%	3,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	55	141	39,0%	2,9%
Eğitim	48	125	38,3%	2,6%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	41	87	47,6%	2,2%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	38	164	22,9%	2,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	20	73	27,9%	1,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	14	26	53,8%	0,8%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	13	32	41,2%	0,7%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	8	27	30,4%	0,4%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	7	11	63,6%	0,4%
Bilgi ve İletişim	6	17	37,5%	0,3%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	5	8	62,5%	0,3%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	3	8	37,5%	0,2%
Genel Toplam	1.866	3.995	46,7	100,0%

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleridir. İlimizde farklı sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde en düşük faydalanma oranına sahip sektörler olan Diğer Hizmet Faaliyetleri, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde yaklaşık her 5 firmadan 1'i kurumumuzdan hizmet almaktadır. İl Müdürlüğümüz hizmetlerine sektörel bazda bakıldığında geniş bir tabanın faydalandığı görülmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Konya ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden yüksek olsa da sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki işyerlerinin kurum hizmetlerinden daha fazla yararlanması sağlanmalıdır.

Konya ilinde işyerlerinin yüzde 6,6'sı part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Konya'da part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	36,4%	10	50	60
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	22,6%	1.326	1.060	2.386
Eğitim	20,8%	328	477	805
Gayrimenkul Faaliyetleri	19,2%	9	43	52
Bilgi ve İletişim	18,8%	15	31	46
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	18,7%	250	904	1.154
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	13,5%	1.394	2.736	4.130
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	11,8%	123	212	335
Ulaştırma ve Depolama	9,3%	57	473	530
İmalat	4,6%	1.000	6.734	7.734
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4,4%	26	18	44
Toptan ve Perakende Ticaret	4,3%	234	892	1.126
İnşaat	3,0%	11	657	668
Genel Toplam	**6,60%**	4.783	14.287	19.070

Kaynak: İPA 2015

Konya'da araştırma kapsamına giren 17 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 13 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı İmalat sektöründedir. Bu sektör işyeri sayısı en fazla olan sektör olduğu için part-time çalışanı olan işyeri sayısında da ilk sıradaki sektör olarak dikkat çekmiştir. Ancak daha sağlıklı bir analiz için sektör içerisinde part-time çalışanı olan işyerleri oranına bakmak daha doğru olacaktır. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki her üç işyerinden birinin part-time çalışanı bulunmaktadır. İnşaat sektöründe part-time çalışanı olan

işyeri oranı yüzde 3 ile en düşük orana sahiptir. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahipken bu sektör ilimizde yüzde 22,6 ile ikinci sıradadır.

Araştırma kapsamında Konya ilinde çalışanların yüzde 15'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir.

Konya'da part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 25,1'i kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Konya'da part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Hemşire	Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Tıbbi Sekreter	Şoför (Yolcu Taşıma)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Güvenlik Görevlisi	Hasta Bakımı Teknisyeni	Paketleme İşçisi (Gıda)
Paketleme İşçisi (Gıda)	Çiftçi (Tarla Ürünleri)	Hasta Bakımı Teknisyeni
Acil Tıp Teknisyeni	Paketleme İşçisi (Gıda)	Garson (Servis Elemanı)
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Çiftçi (Tarla Ürünleri)
Büro Memuru (Genel)	Çiftçi (Meyve Bahçesi, Üzüm Bağı İlgili Ağaç ve Fidanlık Ürünleri)	Tıbbi Sekreter
Hasta Kabul Görevlisi	Teneke Kutu İmal İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Sağlık Bilgi Elemanı	Büro Memuru (Genel)	Hemşire

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi, Şoför (Yolcu Taşıma)olmuştur.

Konya ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 19,6'sı vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Konya ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	50,0%	58	929	987
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	50,0%	391	1.568	1.959
Gayrimenkul Faaliyetleri	34,6%	19	228	247
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	34,6%	33	742	775
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	34,3%	1.396	3.964	5.360
Bilgi ve İletişim	31,3%	27	108	135
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	30,9%	2.025	1.490	3.515
İmalat	25,1%	3.344	25.570	28.914
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	25,0%	10	34	44
Toptan ve Perakende Ticaret	22,3%	1.503	6.275	7.778
Ulaştırma ve Depolama	6,5%	23	542	566
İnşaat	5,5%	54	1.048	1.101
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4,4%	17	12	29
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4,3%	31	166	196
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	3,4%	23	67	90
Eğitim	2,5%	85	45	130
Genel Toplam	19,59%	9.038	42.787	51.825

Kaynak: İPA 2015

Konya iline sektörel bazda baktığımızda vardiyalı çalışma Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin yarısında uygulanmaktadır. Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü birinci sıradadır. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü Türkiye genelinde ikinci sırada yer almaktadır. Konya ilinde oransal olarak en az vardiyalı çalışma yapan sektörler; Eğitim sektörü, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Konya ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk iki sektördeki erkeklerin oranı yüzde 85 civarındadır.

Konya ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 17,4'ü kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 48'i vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Konya ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Kasiyer	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Paketleme İşçisi (Gıda)	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Cnc Torna Tezgahı Operatörü
Satış Danışmanı	Satış Danışmanı	Satış Danışmanı
Güvenlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma	Beden İşçisi (Genel)
Hemşire	Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma
Konfeksiyon İşçisi	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Paketleme İşçisi (Gıda)
Sekreter	Reyon Görevlisi	Reyon Görevlisi
Acil Tıp Teknisyeni	Paketleme İşçisi (El İle)	Kasiyer
Aşçı	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Paketleme İşçisi (El İle)

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi, Kasiyer, Paketleme İşçisi (Gıda) almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Konya ilinde erkeklerde Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi ve Cnc Torna Tezgâhı Operatörü iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Konya ilinde hem part-time çalışanı olan işyerlerinde hem de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Temizlik Görevlisi ile Güvenlik Görevlisinin ilk iki sıralarda olması dikkat çekicidir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 22,1'i ihracat yapmaktadır. İlde 8 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 36'sı ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir.

Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 7,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinde Konya'ya göre daha düşüktür.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	49,9%	4.177	35.779	39.956
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	30,8%	39	701	739
Toptan ve Perakende Ticaret	18,0%	569	4.005	4.573
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4,3%	0	1	1
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	4,2%	32	54	86
Ulaştırma ve Depolama	2,7%	2	147	150
İnşaat	2,1%	21	246	267
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1,0%	0	14	14
Genel Toplam	22,1%	4.839	40.947	45.786

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk üç sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Konya'nın aynı olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Konya ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 49,9 ile İmalat sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 30,8 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Konya ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Gaz Altı Kaynakçısı, CNC Torna Tezgahı Operatörü, Paketleme İşçisi (El İle) gibi meslekler öne çıkmaktadır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Paketleme İşçisi (Gıda)	Gaz Altı Kaynakçısı	Gaz Altı Kaynakçısı
Konfeksiyon İşçisi	CNC Torna Tezgahı Operatörü	CNC Torna Tezgahı Operatörü
Aşçı	Beden İşçisi (Genel)	Paketleme İşçisi (El İle)
Sekreter	Paketleme İşçisi (El İle)	Beden İşçisi (Genel)
Paketleme İşçisi (El İle)	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı
Muhasebeci	Pazarlamacı	Muhasebeci
Çaycı	Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	Paketleme İşçisi (Gıda)
Temizlik Görevlisi	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Pazarlamacı
Ön Muhasebeci	İşletmeci	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Akrilik İplik Üretim İşçisi	Metal Mamuller Montaj İşçisi	İşletmeci

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Paketleme İşçisi (Gıda), Konfeksiyon İşçisi, Aşçı alırken, erkeklerde ise Gaz Altı Kaynakçısı, CNC Torna Tezgâhı Operatörü ve Beden İşçisi (Genel) ilk üç sırayı oluşturmaktadır.

İhracat yapan işyerlerinin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde istihdam edilen kadın işgücünün daha çok yardımcı hizmetlerde çalışan mesleklerde yoğunlaştığı görülür.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Konya'daki işyerlerinin yüzde 46,7'si, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

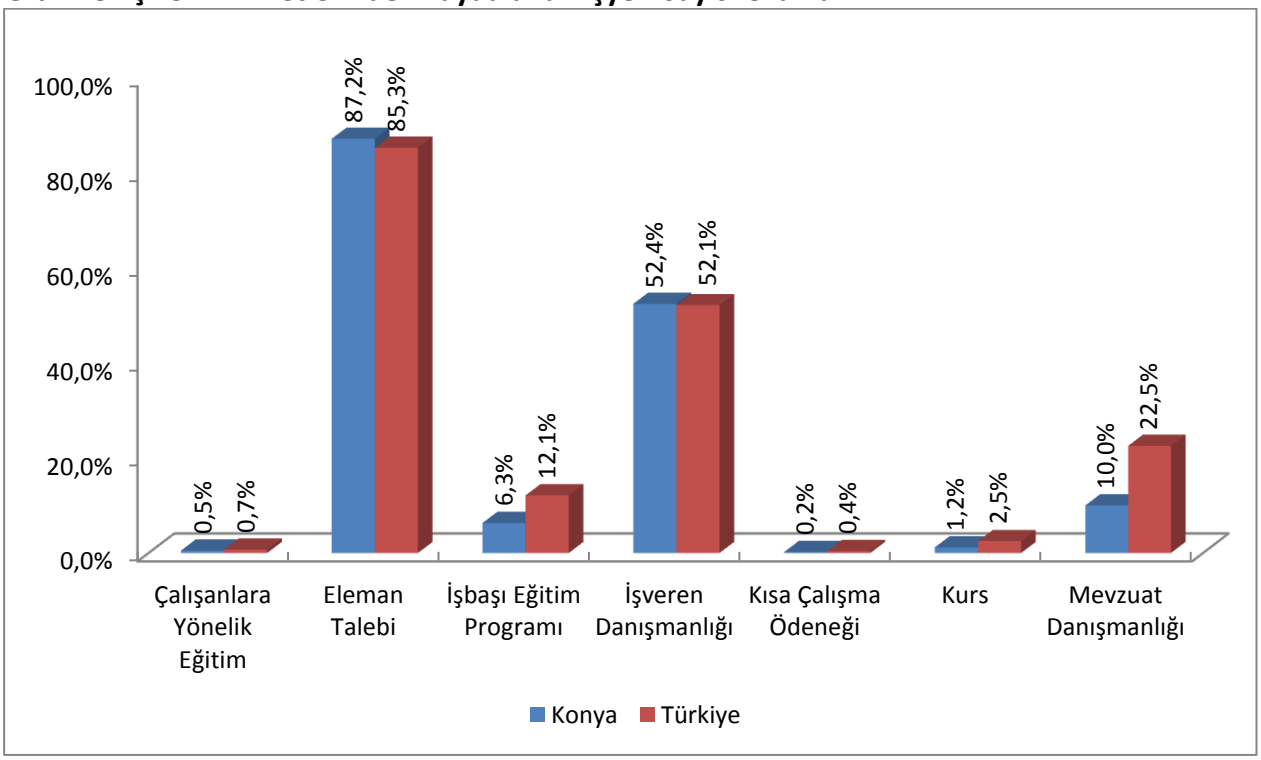

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 87,2 ile en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 52,4 ile işveren danışmanlığı, yüzde 10 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 6,3 ile işbaşı eğitim programları, yüzde 1,2 ile kurs hizmetleri takip etmiştir.

Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır.

Konya ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 15-19 yaş arasındaki işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı

ise birbirine yakındır. Yeni kurulan firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı daha düşüktür. Yeni kurulan firmaların kurum hizmetleri hakkında daha fazla bilgilendirilmesi bu yaş grubunda hizmetten yaralanma oranını yükseltecektir.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

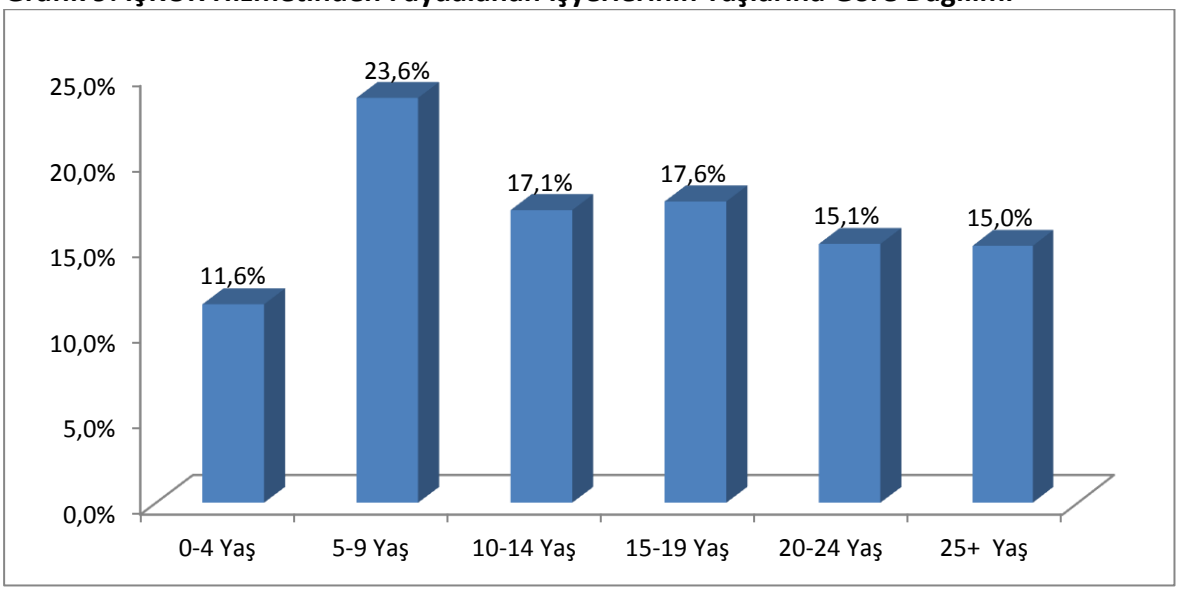

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 5-9 yaş arasındaki firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmemektedir. Bütün yaş gruplarındaki firmalar kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada eleman talebi, ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada ise mevzuat danışmanlığı yer almaktadır. Söz konusu hizmetlerin birbiri ile benzerlik göstermeleri dikkat çekmektedir.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

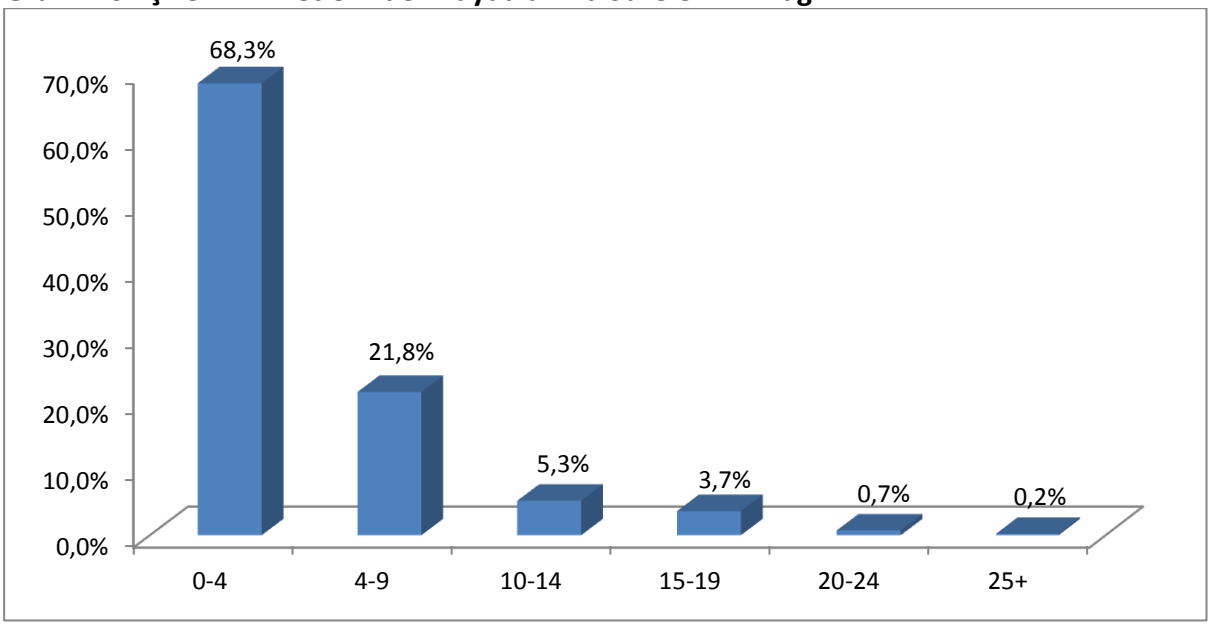

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 68,3'Ü 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 25+ sürede faydalanmadır. Konya ilinde firmalar son dört yılda İŞKUR hizmetlerinden daha fazla faydalanmaktadır. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	83,2%	0,0%	83,2%	0,0%	42,0%
İmalat	90,9%	4,2%	48,3%	0,8%	9,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	80,0%	0,0%	80,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%
İnşaat	68,5%	12,6%	63,9%	0,0%	11,9%
Toptan ve Perakende Ticaret	88,1%	3,7%	54,4%	1,5%	11,4%
Ulaştırma ve Depolama	83,5%	11,8%	50,9%	0,0%	8,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	92,0%	8,0%	52,2%	2,0%	4,0%
Bilgi ve İletişim	83,3%	0,0%	66,7%	0,0%	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	85,7%	0,0%	57,1%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	14,3%	71,4%	0,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	79,1%	9,1%	57,4%	0,0%	9,1%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	96,5%	3,5%	53,3%	1,7%	26,2%
Eğitim	78,2%	15,2%	54,3%	4,4%	2,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	82,5%	30,1%	47,4%	5,0%	2,5%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	71,4%	0,0%	42,9%	0,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	73,7%	21,1%	47,4%	10,5%	10,5%
Genel Toplam	87,2%	6,3%	52,3%	1,2%	10,0%

KAYNAK: 2015 İPA

Konya ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. İşveren Danışmanlığı ve Mevzuat Danışmanlığında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü en fazla hizmet alınan sektör olmuştur. Araştırma Kapsamındaki Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerindeki tüm firmalar Kurumumuzdan eleman talibinde bulunmuştur.

Tabloda dikkat çeken en önemli hususlardan biri farklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaların Kurumumuzca sunulan Eğitim Hizmetlerinden yeterince faydalanmadığıdır. Bu alanda İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründeki firmalar Mesleki Eğitim hizmetlerinden en fazla yararlanana sektör olarak gözükmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin tamamına yakını işveren danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Konya ilinde part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapılan ve ihracat yapan işyerleri İŞKUR hizmetlerinin tamamından faydalanmışlardır. Araştırma kapsamında farklı çalışma usullerine sahip firmaların birçoğu İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlardır. Yararlanılan hizmet çeşitliliğine bakıldığında eleman talebini sırasıyla işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı ve işbaşı eğitim programı takip etmektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

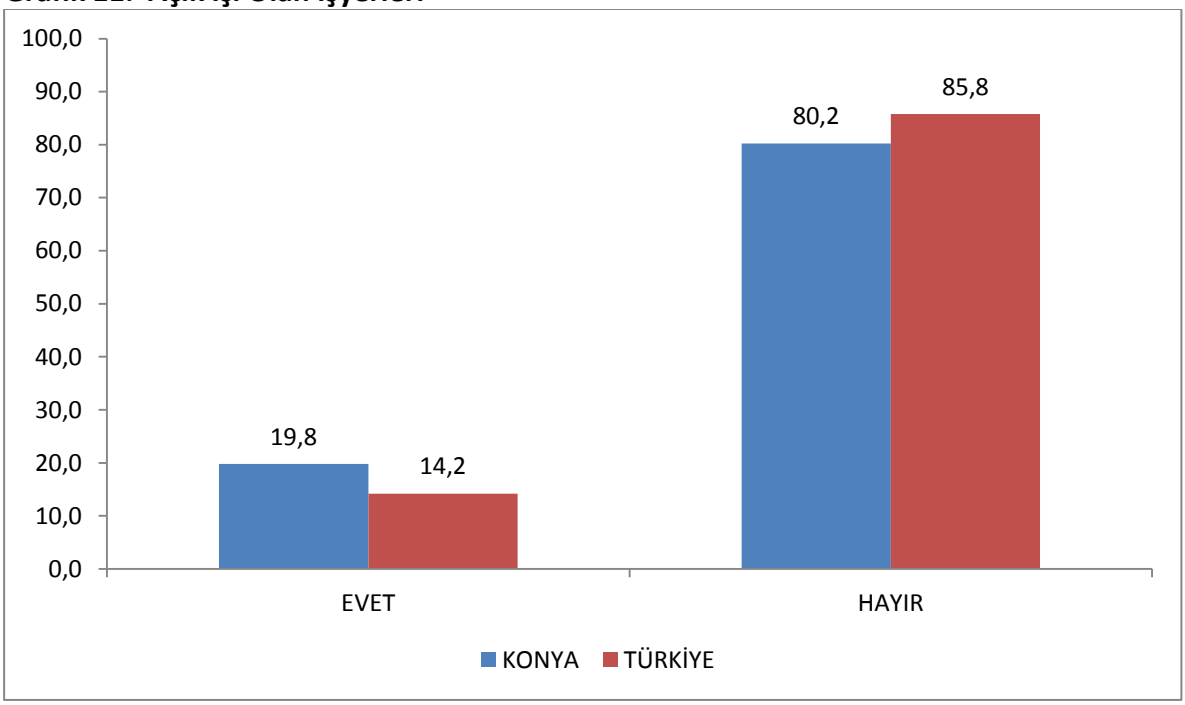

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilindeki işyerlerinin yüzde 19,8'i açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Konya'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Konya ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 29,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl çalışmanın yapıldığı dönemin de (Mart-Nisan) etkisiyle oran düşük çıkmıştır.

Konya ilinde 3.995 işyerinde toplam 2.828 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

	Konya			Türkiye	
Sektör	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	0,0%	0,1%	0,60%	1,00%
İmalat	1638	57,9%	2,7%	44,60%	2,00%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıt.	20	0,7%	1,1%	0,20%	0,40%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet. ve İyileştirme Faal.	0	0,0%	0,0%	0,10%	0,40%
İnşaat	202	7,2%	1,7%	7,80%	1,40%
Toptan ve Perakende Ticaret	576	20,4%	2,6%	17,10%	1,80%
Ulaştırma ve Depolama	30	1,1%	0,7%	3,70%	1,40%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	96	3,4%	2,9%	8,80%	2,10%
Bilgi ve İletişim	6	0,2%	1,6%	1,00%	1,20%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,80%	0,40%
Gayrimenkul Faaliyetleri	4	0,1%	0,8%	0,60%	1,60%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	33	1,2%	1,3%	3,40%	2,10%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	167	5,9%	1,6%	6,10%	1,50%
Eğitim	23	0,8%	0,7%	1,10%	0,70%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	24	0,8%	0,5%	2,00%	1,10%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	2	0,1%	0,4%	0,30%	1,30%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	6	0,2%	0,5%	1,80%	2,70%
Genel Toplam	2.828	100,00%	2,2%	100,00%	1,70%

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 57,9 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 20,4 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 7,2 ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Ulaştırma ve Depolama sektörleri takip etmektedir.

İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 73,8'ini oluştururken açık işlerin yüzde 85,5'ini oluşturmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet. ve İyileştirme Faaliyetleri ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısı Konya ili ile benzer bir durum arz etmekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Konya ilinde açık iş oranı yüzde 2,2 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 0,5 puan üzerindedir. Konya'da sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 2,9 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründedir. Bunu yüzde 2,7 ile İmalat sektörü ve yüzde 2,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü takip etmektedir. Bu üç sektörün dışındaki sektörlerin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

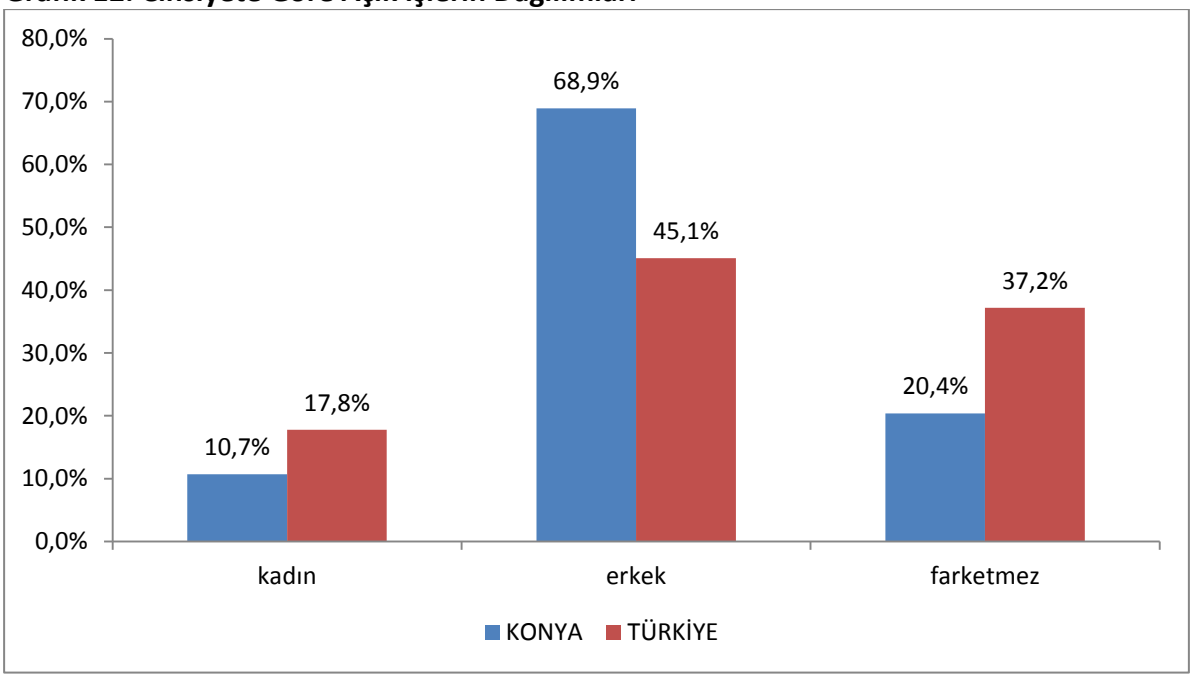

KAYNAK: İPA 2015

Konya'da toplam açık işlerin yüzde 10,7'si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneline göre düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 68,9 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok üstündedir. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 20,4 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Konya ilindeki açık işlerin çoğu için erkekler talep edilirken, Türkiye genelinde oransal olarak talep bu büyüklükte olmamıştır. Konya'da da, Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmektedir. Ancak bu farklılaşma Konya'da daha keskindir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+
Sektör	**Açık İş Verme Oranı**
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	37,5%
İmalat	31,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	20,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	20,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	18,8%
Bilgi ve İletişim	18,8%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	16,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	11,1%
Eğitim	10,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	9,1%
İnşaat	8,7%
Gayrimenkul Faaliyetleri	7,7%
Ulaştırma ve Depolama	7,1%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4,4%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3,5%
Genel Toplam	19,8%

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 19,8 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Konya'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 37,5 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Konya'da ikinci sırada yüzde 31,1 ile İmalat sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 20,3 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Konya ilinde araştırma kapsamında sektörel bazda açık iş talebi olmayan sektör bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

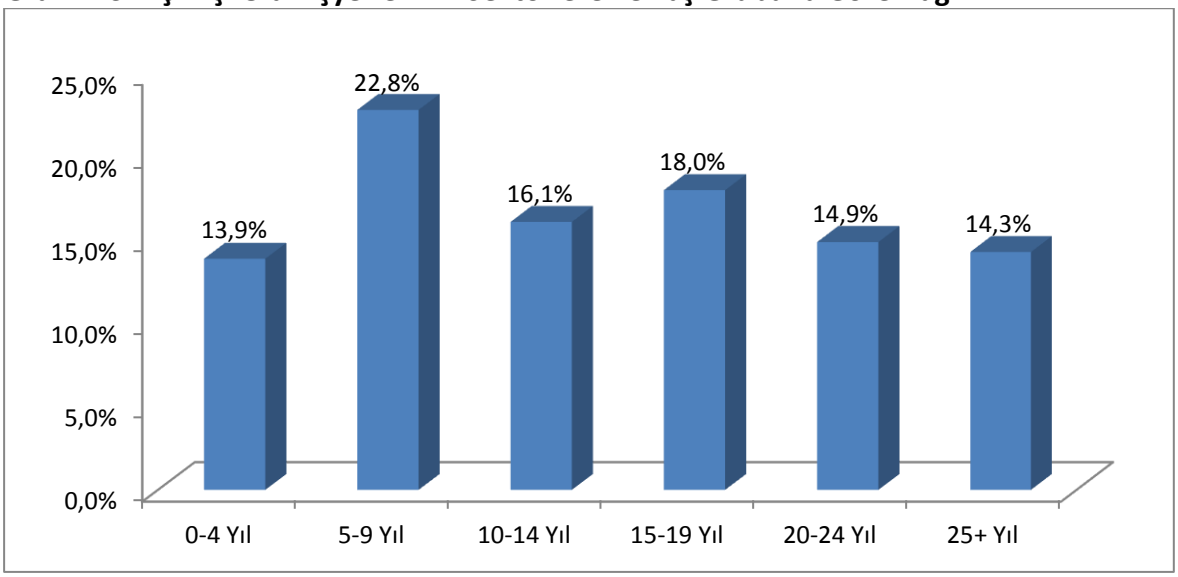

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 5-9 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 15-19 yaş grubuna sahip işyerleri ile 10-14 yaş arası işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Konya ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	8,3%	78,0%	13,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	45,0%	55,0%
İnşaat	9,6%	82,9%	7,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	16,6%	53,6%	29,8%
Ulaştırma ve Depolama	3,8%	84,6%	11,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	10,3%	37,9%	51,7%
Bilgi ve İletişim	0,0%	50,0%	50,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	17,2%	37,9%	44,8%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	10,0%	53,1%	36,9%
Eğitim	40,9%	18,2%	40,9%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	34,8%	13,0%	52,2%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25,0%	75,0%	0,0%
Genel Toplam	10,7%	68,9%	20,4%

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde talep edilen işgücünün büyük bir kısmında cinsiyet ayrımı yapılmadığı görülmektedir. Öte yandan Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde işgücü talebinin tamamı erkeklerden oluşmaktadır.

Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. Bilgi ve İletişim sektöründe ise erkek ve fark etmez eleman talebi eşittir.

Konya'da açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında nitelik gerektirmeyen mesleklerin oranı Türkiye geneline göre yüksektir.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Konya			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	98	3,46%	1,21%	7,50%	1,10%
Hizmet ve Satış Elemanları	420	14,86%	2,61%	16,70%	2,20%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	427	15,11%	2,20%	14,90%	1,50%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	0,04%	0,08%	0,40%	1,90%
Profesyonel Meslek Mensupları	170	6,01%	1,24%	7,80%	1,30%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1110	39,27%	3,11%	21,50%	2,20%
Teknisyen, Tekniker. ve Yard. Profes. Mes. Mensup.	197	6,95%	1,66%	8,10%	1,50%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	402	14,23%	1,99%	22,40%	2,10%
Yöneticiler	2	0,07%	0,05%	0,60%	0,30%
Genel Toplam	**2828**	**100%**	**2,17%**	**100%**	**1,70%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundadır. Konya ilinde büyük bir paya sahip olan imalat sektörü bu meslek grubunun birinci sırada olmasını sağlamıştır. İkinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almaktadır.

Türkiye'de açık iş dağılımında birinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Konya			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	41,1%	40,6%	18,3%	25,5%	25,0%	49,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	12,2%	39,3%	48,5%	17,6%	19,3%	63,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	18,2%	63,3%	18,5%	17,0%	46,5%	36,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	100,0%	0,0%	23,7%	41,7%	34,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	13,1%	35,8%	51,1%	21,3%	27,5%	51,2%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	7,1%	87,6%	5,3%	12,6%	51,1%	36,3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	9,6%	51,8%	38,6%	11,0%	73,9%	15,1%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	3,1%	83,3%	13,6%	18,6%	61,3%	20,2%
Yöneticiler	0,0%	49,7%	50,3%	16,7%	22,3%	61,0%
Genel Toplam	**10,7%**	**68,9%**	**20,4%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Konya ilinin açık işlerinde erkeklerin ön planda ve Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu bu tabloda da görülmektedir. Araştırma kapsamındaki firmalarda Nitelik gerektirmeyen işlerde tamamen erkek çalışan için işgücü talebi olduğu beyan edilmiştir. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubudur. Türkiye genelinde ise bu oran eşit seviyededir. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Konya'da ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda istihdam edilmek istenen işgücünde kadınların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu ile Yöneticiler Meslek Grubu'nda verilen açık işlerde kadın işgücü talep edilmemektedir.

Türkiye genelinde kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Profesyonel Meslek Mensupları, Hizmet ve Satış Elemanları ve Yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel Meslek Mensupları ve Yönetici meslek grubunda cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)	22,4%	Gaz Altı Kaynakçısı	8,5%
2	Üretim Sorumlusu(Araç Üstü Platform)	18,0%	Beden İşçisi (Genel)	8,4%
3	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	8,9%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	4,9%
4	Makineci (Dikiş)	8,3%	Dökümcü (Metal)	1,8%
5	Gaz Altı Kaynakçısı	8,3%	Makineci (Dikiş)	1,7%
6	Metal Döküm Kalıpçısı	7,7%	Temizlik Görevlisi	1,6%
7	Beden İşçisi (Genel)	6,4%	Makine Montajcısı	1,6%
8	Dökümcü (Metal)	5,8%	Şoför-Yük Taşıma	1,5%
9	Makine Montajcısı	4,8%	Satış Danışmanı	1,5%
10	Garson (Servis Elemanı)	4,6%	Garson (Servis Elemanı)	1,4%
11	Depo Hamalı	4,1%	Güvenlik Görevlisi	1,4%
12	Satış Danışmanı	4,0%	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	1,3%
13	CNC Torna Tezgahı Operatörü	3,5%	Satış Temsilcisi / Plasiyer	1,3%
14	Güvenlik Görevlisi	3,3%	Kasap	1,3%
15	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	3,2%	Muhasebeci	1,3%
16	Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,4%	Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	1,2%
17	Paketleme İşçisi (El İle)	2,4%	Pazarlamacı	1,2%
18	Şoför-Yük Taşıma	1,5%	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	1,1%
19	Muhasebeci	1,2%	Makine Mühendisi	1,0%
20	Temizlik Görevlisi	0,8%	NC/CNC Tezgah Operatörü	1,0%
21	**Diğer Meslekler**	51,5%	**Diğer Meslekler**	54,9%
Toplam		100%	Toplam	100%

KAYNAK: İPA 2015

Konya ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk üç meslek değişmiştir. Bunlar sırasıyla Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı), Üretim Sorumlusu(Araç Üstü Platform), Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı meslekleridir. Geçen sene ihtiyaç duyulan ilk 20 meslek içerinde yer almayan Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı) bu seneki araştırma sonuçlarına göre birinci sıraya yerleşmiştir. Geçen sene açık iş sıralamasında ilk sırada yer alan Gaz Altı Kaynakçısı bu sene ilk 10 meslek arasındadır.

Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk 10 meslek içeresinde yer alan ve daha ziyade hizmetler sektöründe istihdam imkanı bulan meslekler bu seneki araştırma sonuçlarına göre yerini imalat sektörüne yönelik mesleklere bırakmıştır. Bu durum imalat sektörünün ve onu besleyen sektörlerin nitelikli işgücüne olan talep açığını göstermektedir.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk üçte Konya'dan farklı olarak birinci sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Beden İşçisi (Genel) ve üçüncü sırada Garson (Servis Elemanı) yer almaktadır. Türkiye'de açık iş sıralamasında Konya'dan farklı olarak ilk yirmi meslek içerisinde dokuz farklı meslek (Pazarlamacı, Ön Muhasebeci, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kasiyer, Servis Komisi, Ortacı /Ayakçı (Tekstil), İnşaat Mühendisi, Elektrikçi (Genel)) yer almıştır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
Diğer Kesiciler, Sayacılar,Dikişçiler ve İlgili İşçiler	Gaz Altı Kaynakçısı	Satış Danışmanı
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)	Güvenlik Görevlisi
Paketleme İşçisi (El İle)	CNC Torna Tezgahı Operatörü	Beden İşçisi (Genel)
Paketleme İşçisi (Gıda)	Güvenlik Görevlisi	Üretim Sorumlusu(Araç Üstü Platform)
Matbaa Baskı Montajcısı	Dökümcü (Metal)	Garson (Servis Elemanı)
Sekreter	Şoför-Yük Taşıma	Makineci (Dikiş)
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Metal Döküm Kalıpçısı	Alüminyum İmalat İşçisi
Satış Danışmanı	Depo Hamalı	Kasiyer
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)	Temizlik Görevlisi
Ön Muhasebeci	Makine Montajcısı	Muhasebeci
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Büro Memuru (Genel)	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Reyon Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	İnşaat Mühendisi

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Diğer Kesiciler, Sayacılar, Dikişçiler ve İlgili İşçiler, Temizlik Görevlisi, Paketleme İşçisi (El İle) iken, erkeklerde Gaz Altı Kaynakçısı, Beden İşçisi (Genel) CNC Torna Tezgahı Operatörü yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Satış Danışmanı, Güvenlik Görevlisi ve Beden İşçisi (Genel)'dir. Türkiye genelinde Konya ile benzer bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

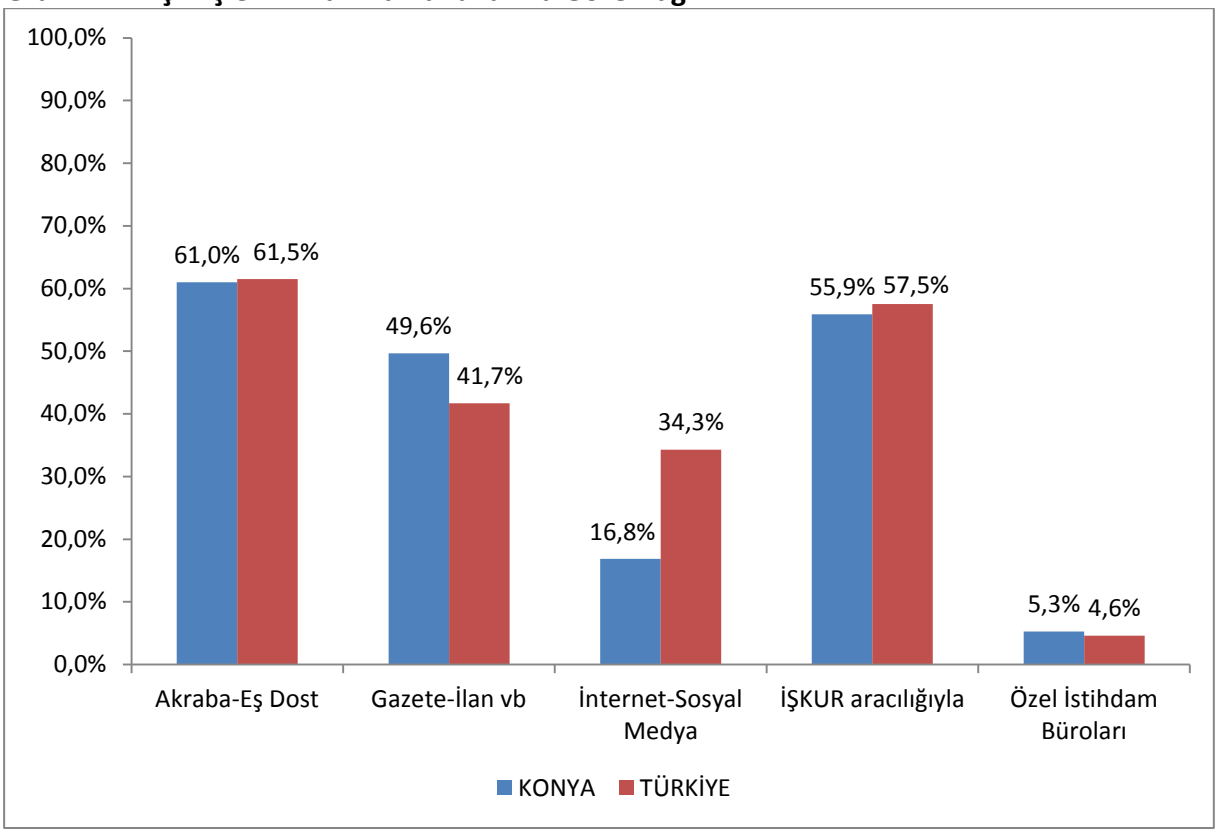

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Konya'da benzerlik söz konusudur. Arama kanalı olarak birinci sırada Akraba-Eş Dost yer alırken bunu sırasıyla İŞKUR, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Konya'da "Akraba-Eş Dost" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde geleneksel akraba ilişkilerinin önemini korumasıdır. Konya'da 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüzde 43,5 iken bu sene 12 puandan fazla artarak yüzde 55,9'a çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
İmalat	59,1%	55,5%	12,3%	59,4%	5,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	57,7%	50,0%	13,5%	53,3%	7,2%
İnşaat	76,0%	35,0%	2,7%	57,8%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	67,5%	32,5%	54,2%	64,1%	3,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	70,1%	28,7%	42,5%	20,7%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	79,3%	10,3%	37,9%	20,7%	17,2%
Ulaştırma ve depolama	65,4%	23,1%	3,8%	38,5%	0,0%
İnsan Sağlığa ve sosyal hizmet faaliyetleri	60,9%	30,4%	56,5%	34,8%	0,0%
Eğitim	77,3%	27,3%	27,3%	13,6%	4,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	90,0%	100,0%	90,0%	5,0%
Bilgi ve iletişim	83,3%	66,7%	50,0%	50,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	75,0%	50,0%	0,0%	25,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0%	75,0%	75,0%	100,0%	25,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**61,0%**	**49,6%**	**16,8%**	**55,9%**	**5,3%**

KAYNAK: İPA 2015

Konya'da gayrimenkul faaliyetleri sektöründe açık iş arama kanalı olarak işverenlerin tamamı diğer yöntemlerle beraber İŞKUR tercih edilmektedir. Türkiye genelinde de idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe firmalar açık iş arama kanalı olarak en fazla İŞKUR'u tercih etmektedirler

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb.	İnternet-Sosyal Medya	İşkur Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	60,1%	57,3%	10,4%	55,0%	5,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	56,1%	51,0%	15,4%	65,0%	5,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	65,2%	47,0%	33,5%	58,7%	1,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	66,7%	50,4%	8,7%	49,9%	3,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	55,4%	27,9%	19,9%	57,0%	6,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	64,2%	35,3%	34,1%	44,8%	7,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	56,7%	34,2%	22,5%	57,4%	14,3%
Yöneticiler	50,3%	49,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**61,0%**	**49,6%**	**16,,8%**	**55,9%**	**5,3%**

KAYNAK: İPA 2015

Konya ilinde Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunun tamamı Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır. İşgücü temininde İŞKUR'u oransal olarak en fazla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda eleman arayanla kullanmaktadırlar. Yöneticiler ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek gruplarının işgücü taleplerinde İŞKUR tercih edilmemektedir.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslekler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Gaz Altı Kaynakçısı	60,5%	55,5%	7,4%	56,9%	3,5%
Beden İşçisi (Genel)	43,7%	62,3%	9,1%	73,6%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	78,1%	31,1%	61,3%	63,0%	0,8%
CNC Torna Tezgahı Operatörü	50,9%	63,4%	12,4%	53,3%	5,2%
Satış Danışmanı	26,9%	81,6%	12,1%	79,1%	3,6%
Garson (Servis Elemanı)	69,2%	40,2%	45,3%	22,9%	0,0%
Dökümcü (Metal)	35,3%	75,8%	9,5%	70,8%	0,0%
Temizlik Görevlisi	56,7%	9,9%	31,5%	79,8%	4,0%
Şoför-Yük Taşıma	54,8%	34,0%	2,3%	79,2%	0,0%
Makineci (Dikiş)	59,7%	50,3%	4,5%	38,3%	4,5%
Diğer	41,2%	30,2%	10,3%	33,3%	4,4%
Genel Toplam:	61,0%	49,6%	16,8%	55,9%	5,3%

KAYNAK: İPA 2015

Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı, Beden İşçisi (Genel) ve Dökümcü (Metal) mesleklerindeki işgücü temininde en çok İŞKUR tercih edilmektedir. İşgücü piyasasında yer alan mesleklerde arama kanalı olarak Özel İstihdam Büroları fazla tercih edilmemektedir. En çok açık iş olana mesleklerin aranma kanallarına genel olarak baktığımız zaman geleneksel yöntem olan akraba-eş dost kanalı birinci sırada yer alırken onu İŞKUR takip etmiştir.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	65,9%	63,6%	55,3%	63,1%	58,4%	58,6%
Gazete-İlan vb.	40,9%	39,1%	46,7%	59,4%	59,8%	56,4%
İnternet-Sosyal Medya	20,6%	20,2%	22,9%	13,5%	11,8%	11,0%
İŞKUR aracılığıyla	45,5%	56,0%	59,5%	41,6%	60,4%	71,0%
Özel İstihdam Büroları	0,7%	4,5%	6,0%	3,0%	7,3%	10,1%
Genel Toplam	**15,9%**	**22,9%**	**14,8%**	**14,7%**	**16,0%**	**16,4%**

KAYNAK: İPA 2015

Konya'da açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 25+ yaştaki firmalar, ikinci sırada 20-24 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 10-14 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan

firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 0-4 yaş firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 10-14 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Özel istihdam Bürolarını tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 25+ yaş arası firmalardadır. Genel olarak baktığımızda ise en çok işgücü olan firmalar 5-9 yaş arası firmalardır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Konya			Türkiye		
	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	58,5%	19,1%	22,5%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	56,8%	16,9%	26,4%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	57,7%	30,1%	12,2%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	64,0%	19,0%	17,0%	70,4%	12,3%	17,3%
Özel İstihdam Büroları	63,6%	11,1%	25,3%	56,7%	21,6%	21,7%
Genel Toplam	**63,5%**	**16,7%**	**19,8%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

KAYNAK: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde Türkiye ve Konya ili benzerlik göstermektedir.

Hem Türkiye genelinde hem de Konya'da arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre süreleri daha kısadır.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Konya			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	60,1%	63,9%	51,7%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	44,0%	49,6%	52,7%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	20,1%	15,6%	19,3%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	58,6%	55,4%	56,0%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	10,7%	3,6%	7,8%	13,4%	28,2%	58,4%
Toplam	10,7%	68,9%	20,4%	17,8%	45,1%	37,2%

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile hem Konya'da hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde Konya'da cinsiyet olarak fark etmez seçeneği Türkiye'de ise en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranan açık işlerde hem Konya'da hem Türkiye'de cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir. İŞKUR arama kanalı ile Konya'da kadınlar Türkiye'de ise en fazla erkekler aranmaktadır.

Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde Konya'da en fazla kadınlar, Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir.

Konya'daki açık işlerin yüzde 34,4'sı vardiyalı çalışma yapılan işyerlerindedir. İşyerlerinin 19,6'sında vardiyalı çalışma yapılırken, açık işlerin üçte birinden fazlası bu işyerlerindedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde bu işyerlerinin Konya'da en çok İŞKUR'u tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	61,3%	67,2%	65,4%	66,1%
Gazete-İlan vb	66,5%	48,9%	64,1%	55,3%
Akraba-Eş Dost	66,9%	55,3%	34,9%	50,1%
İnternet-Sosyal Medya	18,4%	22,5%	12,6%	19,1%
Özel İstihdam Büroları	23,9%	4,2%	8,3%	7,3%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 66,1'lük kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 55,3 ile Gazete-İlan vb. arama kanalı takip etmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerinin yüzde 59,8'sinde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 9,3'ünde kadın eleman arandığı, yüzde 30,9'unda ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Aynı zamanda açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 67,2'si İŞKUR vasıtasıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen arama kanalı ise yüzde 66,9'luk oranıyla Akraba-Eş Dost'tur. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; genel toplamda, fark etmez seçeneği işaretleyenlerde ve sadece kadın veya erkek talep edilen açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş Dost'tur.

Konya'daki açık işlerin yüzde 11,4'i part-time çalışanı olan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 6,6'sında part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Konya genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstermemektedir. Part-time çalışma olan işyerleri en fazla İŞKUR aracılığıyla eleman aramaktadır. Part-time çalışanı olan işyerleri en az ise Özel İstihdam Bürosu vasıtasıyla eleman aramaktadır.

Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
İŞKUR aracılığıyla	57,3%	57,7%	67,0%	61,6%
Gazete-İlan vb	53,3%	41,3%	72,1%	55,3%
Akraba-Eş Dost	43,0%	70,8%	32,7%	52,4%
İnternet-Sosyal Medya	34,1%	38,5%	26,7%	33,2%
Özel İstihdam Büroları	3,8%	14,4%	3,7%	9,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 61,6'lık kısmının İŞKUR arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 55,3 ile Gazete-İlan vb. takip etmektedir. Part-time çalışanı olan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 49,3'ünde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 8,5'inde kadın eleman, yüzde 42,2'sinde ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Aynı zamanda kadın eleman arayan işyerleri bu açık işleri tüm kanallar vasıtasıyla aramaktadır. Erkek eleman arama yolunda ise yüzde 70,8'lik bir oranla Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. İnternet-Sosyal Medya arama kanalının aşağı yukarı birbirine yakın oranlarda tercih edilmesi dikkat çekmektedir. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri açık işleri için ağırlıklı olarak Akraba eş Dost arama kanalını kullanırken, diğer arama kanalları birbirine yakın oranda seyretmektedir.

Konya'daki açık işlerin yüzde 41,7'si İhracat yapan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 22,1'i ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Konya genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstererek en fazla İŞKUR arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise Gazete-ilan vb. gelmektedir. İhracat yapan işyerleri Özel İstihdam Bürolarını arama kanalı olarak en az kullandıkları tabloda gözükmektedir.

Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
İŞKUR aracılığıyla	73,3%	57,4%	69,8%	60,8%
Gazete-İlan vb	49,6%	62,3%	53,2%	59,7%
Akraba-Eş Dost	52,9%	54,9%	34,1%	51,2%
İnternet-Sosyal Medya	12,9%	13,2%	7,2%	12,2%
Özel İstihdam Büroları	16,0%	3,9%	15,9%	6,9%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 60,8'lik kısmının İŞKUR arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 59,7'ile Gazete-İlan vb. takip etmektedir. İhracat yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 74,9'unda cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 8,2'inde kadın eleman aranmakta iken, yüzde 16,9'unda ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde yüzde 73,3'lük bir oranda İŞKUR vasıtasıyla eleman aranmaktadır. Bunu yüzde 52,9 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Erkek eleman aranma yolunda ise yüzde 62,3'lük bir oranda Gazete-İlan vb. tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 69,8'lik bir oranı İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba-Eş-Dost ve İŞKUR almıştır.

Konya'daki açık işlerin yüzde 53'ü daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 36 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
İŞKUR aracılığıyla	70,9%	67,6%	67,5%	67,9%	32,3%	17,6%	20,1%	20,1%
Akraba-Eş Dost	54,5%	58,9%	44,8%	55,6%	72,0%	79,4%	73,3%	77,2%
Gazete-İlan vb	50,5%	53,0%	56,3%	53,4%	30,1%	39,1%	41,5%	38,3%
İnternet-Sosyal Medya	21,0%	16,6%	14,0%	16,5%	18,3%	12,5%	35,8%	17,9%
Özel İstihdam Büroları	12,7%	3,7%	9,6%	5,8%	6,6%	3,6%	2,3%	3,7%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 67,9 ile İŞKUR ve yüzde 55,6 ile Akraba-Eş Dost'dur. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin yüzde 77,2'sinde Akraba-Eş Dost ve yüzde 38,3'ünde Gazete-İlan vb. arama kanalını tercih etmiştir. Açık işlerin yüzde 74,8'lik kısmı İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine aittir. İŞKUR hizmetlerinden faydalananlar ile daha önce faydalanmayanlar arasında faydalanmayanlar lehine yaklaşık 7 puanlık bir fark vardır. Açık işlerin yüzde 67,9 oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. İŞKUR'un daha önce hizmetlerinden yararlananların açık iş arama durumunda, cinsiyet kriteri arama kanalı oranına tesir etmemiştir. Hizmetlerden faydalanmayanların iş arama kanalı olarak en fazla Akraba-Eş Dost, ikinci sırada yüzde 38,3 ile Gazete-İlan vb. ve üçüncü sırada yüzde 20,1 İŞKUR arama kanalını tercih ettiği söylenebilir. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan ve hizmetlerinden faydalanmayanların açık işlerde arama kanalı olarak Özel İstihdam Bürolarını daha az oranla tercih ettiği görülmektedir. Fark etmez seçeneğini tercih edenlerin hizmetlerden yararlanmayanlardaki oranı daha önce hizmetlerden yararlananlardan daha düşüktür. Bu durum açık iş olan mesleğin yapısından kaynaklanabilir. Özellikle sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında daha önce İŞKUR hizmetinden yararlananların, yararlanmayanlara göre aranma kanalı olarak İŞKUR'u tercih oranının çok fazla olduğu görülmektedir. Burada İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir.

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Konya'da 2.827 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama ve son olarak Yabancı Dil Becerisi gelmektedir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci öncelikli beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik iken fark etmez eleman talebinde bu öncelik değişmektedir. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Kadınlarda İletişim ve İfade Yeteneği, Takım Çalışmasına Uyum, Hesap Yapabilme ile Bilgisayar Kullanımı erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi, Proje Tabanlı Çalışma ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İmalat sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İnşaat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi, Ulaştırma ve Depolama sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; Nitelikli Tarım Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkâr ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları, Teknisyenler Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında, Nitelikli Tarım Ormancılık ve Su Ürünleri meslek gruplarında açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda ise bilgisayar kullanımı açık işlerde talep edilen beceri olarak öne çıkmıştır.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olmuştur. Açık iş sayısının en fazla olduğu ilk 15 mesleğin 6'sında ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, 9 meslekte Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ilk tercih olarak bildirilmiştir.

En fazla açık iş olan Gaz Altı Kaynakçısı mesleğinde sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme en fazla aranan beceriler olmuştur. CNC Torna Tezgâh Operatörü mesleğinde ise en fazla tercih edilen beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Takım Çalışmasıdır. Satış Danışmanı mesleğinde ise Bilgisayar Kullanımı beceresi ön plana çıkmıştır. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde bazı farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Konya genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ikinci sırada "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir. Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya, aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk üç sıradaki beceriler "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe", "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik", "Takım Çalışması"dır. İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" ilk sırada olup onu "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ve "Takım Çalışması" takip etmektedir. Gazete-İlan vb. ile Özel İstihdam Büroları arama kanalında öne çıkan beceri ise "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 63,5'inin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. 0-30 günlük arama süresinde tüm becerilerin işverenler tarafından yüksek oranda istendiği görülmüştür. Buna istinaden Konya ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Konya'da açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Konya'da açık işlerin yaklaşık yarısı için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

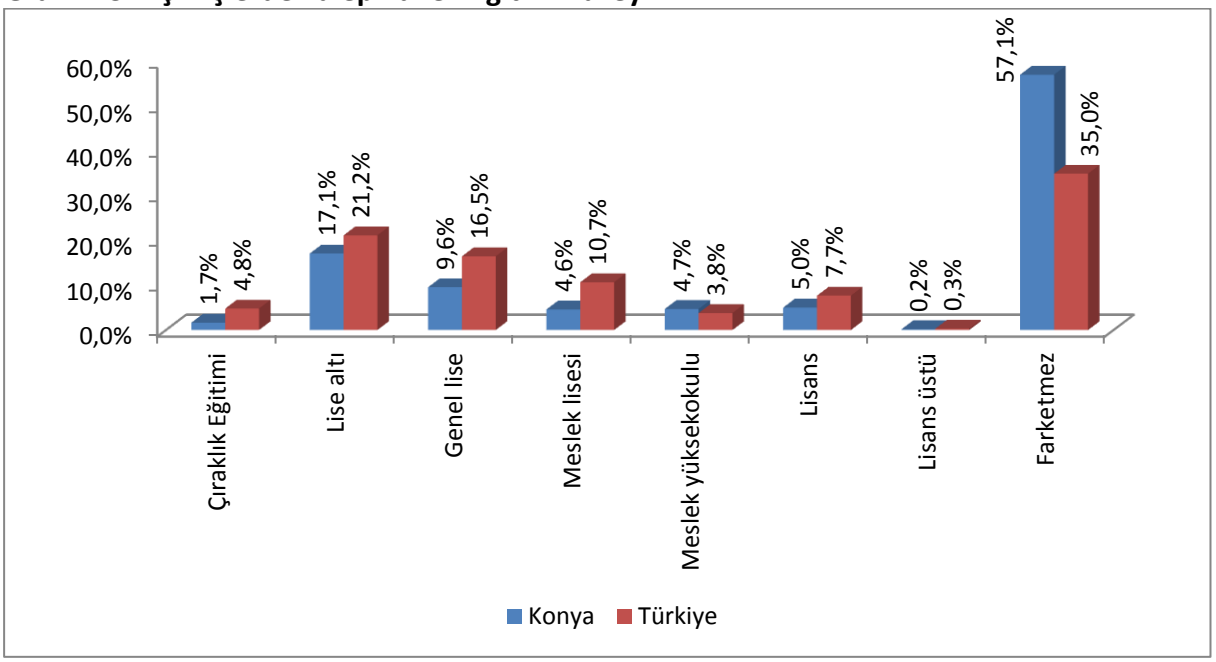

Kaynak: İPA 2015

Konya ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi fark etmez, lise altı ve genel lise şeklinde aynıdır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Konya'da ise Lisans, Meslek Yüksekokulu ve Meslek Lisesi şeklinde gerçekleşmiştir.

Hem Türkiye genelinde hem de Konya'da en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Fark etmez	43,8%	65,2%	36,8%	57,1%
Lise altı	25,5%	16,6%	14,7%	17,1%
Genel lise	14,2%	6,3%	18,3%	9,6%
Meslek lisesi	6,5%	4,9%	2,8%	4,6%
Lisans	6,0%	3,1%	11,1%	5,0%
Çıraklık Eğitimi	2,1%	1,8%	1,1%	1,7%
Meslek yüksekokulu	1,7%	2,2%	14,7%	4,7%
Lisans üstü	0,0%	0,1%	0,5%	0,2%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Konya' eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Bu talep tüm taleplerin yüzde 68,9'ünü temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 43,8 ile fark etmez, bunu takiben yüzde 25,5 ile lise altı olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez olarak yüzde 65,2 ve bunu takiben yüzde 16,6 ile lise altı eğitimli talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 69,3 lise altı ve fark etmez seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde yüzde 81,8'dir.

Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
İmalat	2,6%	14,2%	4,8%	5,2%	1,9%	2,6%	0,1%	68,6%
Toptan ve perakende ticaret	0,2%	17,0%	13,5%	2,9%	14,3%	4,0%	0,2%	48,0%
İnşaat	1,2%	29,9%	1,8%	4,2%	3,0%	10,8%	1,5%	47,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	29,2%	37,6%	3,3%	1,3%	0,0%	0,0%	28,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	32,2%	23,0%	1,1%	0,0%	1,1%	0,0%	42,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	6,9%	6,9%	6,9%	6,9%	55,2%	0,0%	17,2%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	7,7%	30,8%	3,8%	7,7%	0,0%	0,0%	50,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	17,4%	4,3%	13,0%	0,0%	60,9%	0,0%	4,3%
Eğitim	0,0%	18,2%	13,6%	13,6%	9,1%	36,4%	0,0%	9,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	15,0%	0,0%	30,0%	55,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	25,0%	50,0%	0,0%	25,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**1,7%**	**17,1%**	**9,6%**	**4,6%**	**4,7%**	**5,0%**	**0,2%**	**57,1%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri İncelendiğinde İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat, Eğlence ve Dinlence ve Spor İle Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde eğitim düzeyi fark etmez seçeneği hiç tercih edilmemiştir. Çıraklık eğitim düzeyi hiçbir sektörde öncelikli olarak tercih edilmemiştir. Tablo 38'de de görüleceği üzere bütün sektörlerin ortalama çıraklık eğitim düzeyine olan talep yüzde 1,7' de kalmıştır. Ancak bu noktada dikkat edilmesi gereken çıraklık eğitimi herhangi bir iş yerinde çırak olarak çalışanlara verildiği için işverenler yeni istihdam edeceği personelde bu eğitim düzeyini talep etmemiş olabilir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Mesleki, Bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde açık işlerde talep edilen asgari eğitim düzeyi yüzde 50 ile lisans seviyesindedir. Öte yandan tüm sektörlerde açık işlerde talep edilen yüksek lisans eğitim seviyesi oranı yüzde 0,2 ile en düşük seviyededir. Tablo 38'de dikkat çeken diğer bir husus tüm sektörlerde açık işlerde talep edilen meslek lisesi eğitim seviyesinin yüzde 4,6 ile düşük oranda olmasıdır.

Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Meslek Yüksek Okulu	Lisans	Lisans Üstü	Fark Etmez
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2,7	16,5	0,1	4,9	0,6	0,2	0,0	75,0
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2,0	24,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	72,7
Hizmet ve Satış Elemanları	0,7	25,7	27,7	1,2	15,9	0,8	0,0	27,9
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,0	17,7	4,4	4,2	0,0	0,0	0,0	73,7
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2,6	2,7	39,1	14,3	21,1	5,9	0,5	13,7
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0	0,0	6,8	5,9	8,8	70,6	2,4	5,6
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0	11,7	44,0	15,5	4,3	3,3	0,0	21,3
Yöneticiler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Genel Toplam	**1,7**	**17,1**	**9,6**	**4,6**	**4,7**	**5,0**	**0,2**	**57,1**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir.

Yöneticiler ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi lisans olarak belirtilmiştir.

Meslek Lisesi Eğitim seviyesinde talep edilen meslek gruplarına bakıldığında Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunun Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları grubuna göre daha fazla tercih edilmesi düşünülmesi gereken bir husustur.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR	Özel İstihdam Büroları
Fark Etmez	59,6%	57,7%	12,9%	56,3%	6,2%
Çıraklık Eğitimi	77,3%	57,4%	9,0%	9,3%	0,0%
Lise Altı	67,6%	40,3%	14,0%	59,6%	0,0%
Meslek Lisesi	72,2%	47,1%	17,0%	35,7%	9,8%
Genel Lise	61,0%	20,6%	38,2%	62,1%	6,2%
Meslek Yüksekokulu	36,6%	63,0%	14,6%	73,0%	3,9%
Lisans	61,3%	31,7%	33,2%	45,7%	8,7%
Lisansüstü	79,5%	59,2%	59,2%	20,2%	20,5%
Genel Toplam	**61,0%**	**49,6%**	**16,8%**	**55,9%**	**5,3%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde farklı eğitim düzeylerine göre arama kanallarının farklı oranlarda tercih edildiği söylenebilir. Örneğin meslek yüksekokulu eğitim seviyesinde İŞKUR en fazla tercih edilen arama kanalı olur iken yüzde 3,9 ile özel istihdam büroları en az tercih edilen arama kanalı olmuştur. Yine çıraklık eğitim ve lise altı eğitim seviyesinde açık işlerde arama kanalı olarak özel istihdam büroları hiç tercih edilmemektedir.

Beyaz yakalı olarak tabir edilen profesyonel meslek mensupları açık iş taleplerinde firmaların referans veya diret olarak aldıkları başvuruları değerlendirdikleri ve geleneksel yöntem olan akraba-eş-dost kanalını tercih ettikleri görülmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Fark Etmez	62,5	15,2	22,3
Çıraklık Eğitimi	27,0	15,5	57,5
Lise Altı	64,7	18,3	17,0
Genel Lise	62,7	29,2	8,1
Meslek Yüksekokulu	80,0	10,3	9,7
Meslek Lisesi	51,6	19,2	29,3
Lisans	78,1	9,6	12,3
Lisansüstü	100,0	0,0	0,0
Genel Toplam	**63,5**	**16,7**	**19,8**

Kaynak: İPA 2015

Konya'da lisansüstü eğitim düzeyine sahip açık işlerde aranma süresi 0-30 gündür. Aynı şekilde meslek yüksekokulu ve lisans mezunu talep edilen açık işlerde de aranma süresi çoğunlukla 0-30 gündür. Tablo 41'de dikkat çeken diğer bir husus çıraklık eğitim seviyesinde açık işlerin aranma süresi yüzde 57,5 ile 90 gün ve üzeri sürelidir.

Tablo 41 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Konya ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0	100,0	0,0
İmalat	60,5	14,5	25,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	55,0	45,0	0,0
İnşaat	62,3	19,8	18,0
Toptan ve perakende ticaret	68,6	16,8	14,6
Ulaştırma ve depolama	76,9	7,7	15,4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	90,8	9,2	0,0
Bilgi ve iletişim	66,7	0,0	33,3
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0	0,0	0,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	86,2	6,9	6,9
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	45,8	44,3	10,0
Eğitim	95,5	0,0	4,5
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	91,3	0,0	8,7
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0	0,0	0,0
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0	50,0	0,0
Genel Toplam	63,5	16,7	19,8

Kaynak: İPA 2015

Gayrimenkul faaliyetleri, Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde açık işlerin kapatılması diğer sektörlere nazaran daha kısa sürdüğü söylenebilir. Bilgi ve İletişim, İmalat, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama, Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde bazı taleplerin karşılanma süresinin diğer sektörlere göre daha uzun sürme olasılığı olduğu görülmektedir.

Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	68,2	16,1	15,8
5-9	58,9	22,0	19,1
10-14	67,7	15,7	16,6
15-19	64,7	12,5	22,8
20-24	70,4	13,2	16,4
25+	53,5	18,4	28,1
Genel Toplam	63,5	16,7	19,8

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin 30 günden daha az sürede karşılanma oranının en fazla 20-24 yaş aralığındaki firmalarda olduğu görülmektedir. 31-89 gün süren eleman temin etme süresinde en fazla 5-9 yaş aralığındaki firmaların yoğunlaştığı görülmektedir. Açık işlerin karşılanma süresinin 90 ve üzeri gün sürdüğü durumlarda ise 25+ yaşındaki firmaların taleplerinin yoğunlukta olduğu söylenebilir.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	79,3	7,6	13,1
Hizmet ve Satış Elemanları	73,1	21,9	4,9
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	70,1	21,9	8,0
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0	0,0	0,0
Profesyonel Meslek Mensupları	77,0	10,2	12,8
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	56,3	15,5	28,2
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	68,0	12,6	19,3
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	54,1	16,3	29,5
Yöneticiler	100	0	0
Genel Toplam	**63,5**	**16,7**	**19,8**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Yöneticiler meslek grubunda yoğunlaştığı görülmüştür. Açık işlerin aranma süresi en fazla olan meslek grupları Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Konya ilindeki işyerlerinin yüzde 36'sı eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Konya ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta sıkıntı çektiği söylenebilir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

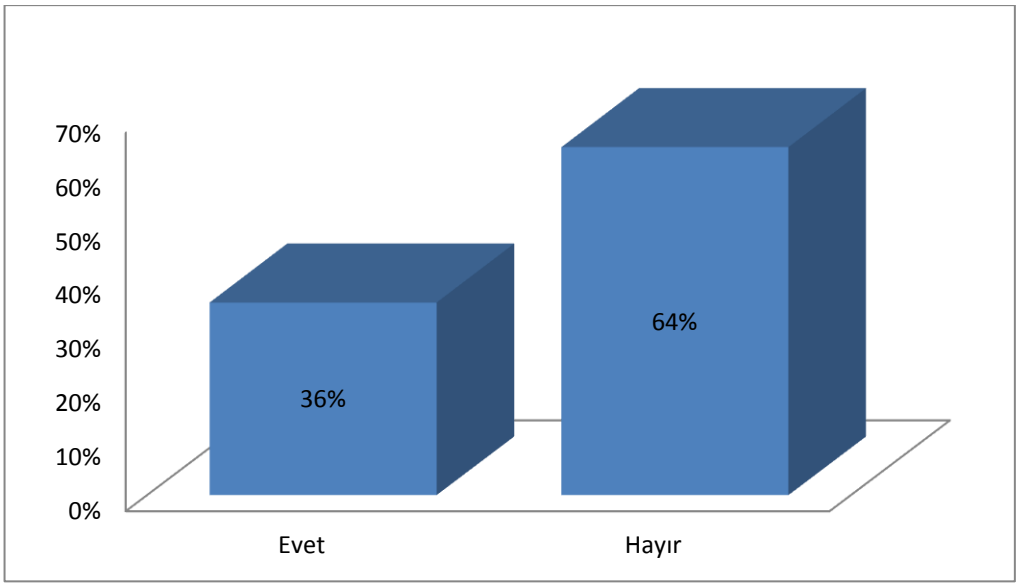

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 36'sı aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Konya ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında beklenen uyumun görülmediği olarak yorumlanabilir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Konya ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörü sırası ile İmalat ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri izlemektedir. Bu üç sektörde faaliyet gösteren firma sayısı araştırma kapsamındaki firmaların yaklaşık yüzde 40'ını oluşturmaktadır.

İnşaat sektöründe faaliyet gösteren firma sayısı araştırma kapsamındaki firmaların yüzde 16'sı olmasında rağmen temininde güçlük çektiğini bildiren işyeri sayısı içerisindeki yeri yüzde 8 gibi bir paya sahiptir. Diri bir yapıya sahip inşaat sektörü işgücü temininde fazla zorlanmamaktadır.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGÇM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGÇM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	94	59	63,1	87	48	54,8
İmalat	1387	894	64,4	1.342	656	48,9
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	151	88	58,4	141	56	39,9
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	36	12	32,4	32	12	37,7
Bilgi ve İletişim	17	9	50,0	17	6	37,5

Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	12	5	41,7	11	4	36,4
Toptan ve Perakende Ticaret	1.020	487	47,8	970	333	34,3
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	179	74	41,4	164	52	31,9
Ulaştırma ve Depolama	237	84	35,3	213	58	27,2
Gayrimenkul Faaliyetleri	26	6	23,1	26	7	26,9
Eğitim	138	46	33,6	125	33	26,6
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	8	0	0,0	8	2	25,0
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	143	27	18,8	114	23	20,2
İnşaat	712	183	25,8	637	119	18,6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	87	21	24,4	73	11	14,7
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	38	5	12,5	27	4	13,0
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	8	4	43,8	8	1	12,5
Genel Toplam	**4.293**	**2.003**	**46,7**	**3995**	**1.425**	**35,7**

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından yüzde 7 işyeri azalmıştır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 28,9 gibi önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden 578 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten yaklaşık her 3 işyerinden bir tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Konya'da işyerlerinin yüzde 46,7'sinin eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 2 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 11 puanlık bir azalışla yüzde 35,7 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 29 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla beraber yüzde 13,5 orana karşılık 578 işyeri sayısında azalma gerçekleşmiştir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok Su temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektörde araştırma kapsamındaki işyeri sayısında bir değişiklik olmaz iken, temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 31,3 puanlık bir azalış gerçekleşmiş ve yüzde 12,5 işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Daha sonra sırayı Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır. İşyeri sayısında yüzde 6,6'lık bir azalış gerçekleşen söz konusu

sektörde TGÇM belirten işyeri 18,4 puanlık bir azalışla yüzde 39,9 oranında işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Bilgi ve İletişim Sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Konya'da geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da Türkiye geneli oranının üzerindedir.

Konya'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 4.273 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.770	1.110
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	735	402
Hizmet ve Satış Elemanları	473	420
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	451	427
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	376	197
Profesyonel Meslek Mensupları	365	170
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	92	98
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	6	1
Yöneticiler	3	2
Genel Toplam	**4.273**	**2.828**

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 41,4'lük pay ve 1.770 kişi ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 17,4'lük pay ve 735 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, yüzde 11,1'lik pay ve 473 kişi ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise ilk sırayı Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar alırken onu Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Meslek Grubu takip etmektedir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde eleman temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre yüksek olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Konya ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

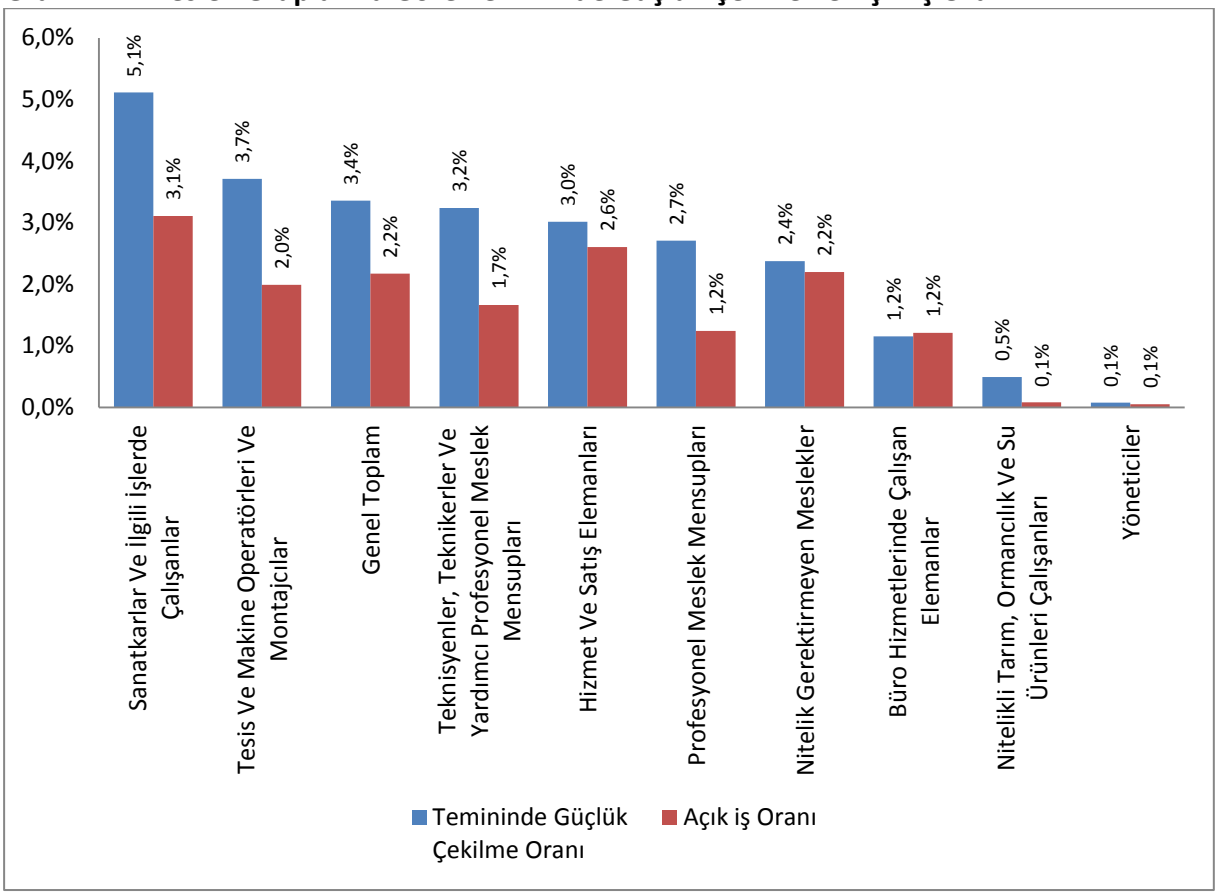

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Konya'da sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışanların yüzde 5,1'inin temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 8,8 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA'da sırayı yüzde 3,7 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ve yüzde 3,2 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları almaktadır. Burada dikkat çekici olan durum yüzde 2,4 ile altıncı sırada olan nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun 2014 yılı İPA çalışmasında yüzde 3,6 ile atıncı sırada yer almasıdır. Bu durum söz konusu grup çalışanlarının temini konusunda sıkıntı yaşanmadığı ya da işverenlerin teminde güçlük çektikleri işgücünü meslek genellemesi yapamadan doğru ifade ettiği anlamlarına gelmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Konya'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Meslek	Dağılım
Gaz Altı Kaynakçısı	8,1%
CNC Torna Tezgahı Operatörü	4,4%
Güvenlik Görevlisi	3,2%
Beden İşçisi (Genel)	3,2%
Şoför-Yük Taşıma	2,2%
Dökümcü (Metal)	1,6%
Garson (Servis Elemanı)	1,6%
Ayakkabı İmalatçısı	1,5%
Pazarlamacı	1,4%
Makineci (Dikiş)	1,4%
Diğer	71,4%
Genel Toplam	100,0%

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Kaynak: İPA 2015

Gaz Altı kaynakçısı mesleği yüzde 8,1'lik payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan üçüncü meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 7 tanesi ortaktır. Güvenlik Görevlisi, Gaz Altı Kaynakçısı, Beden İşçisi (Genel), Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı), Makineci (Dikiş) ve Pazarlamacı meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Konya işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

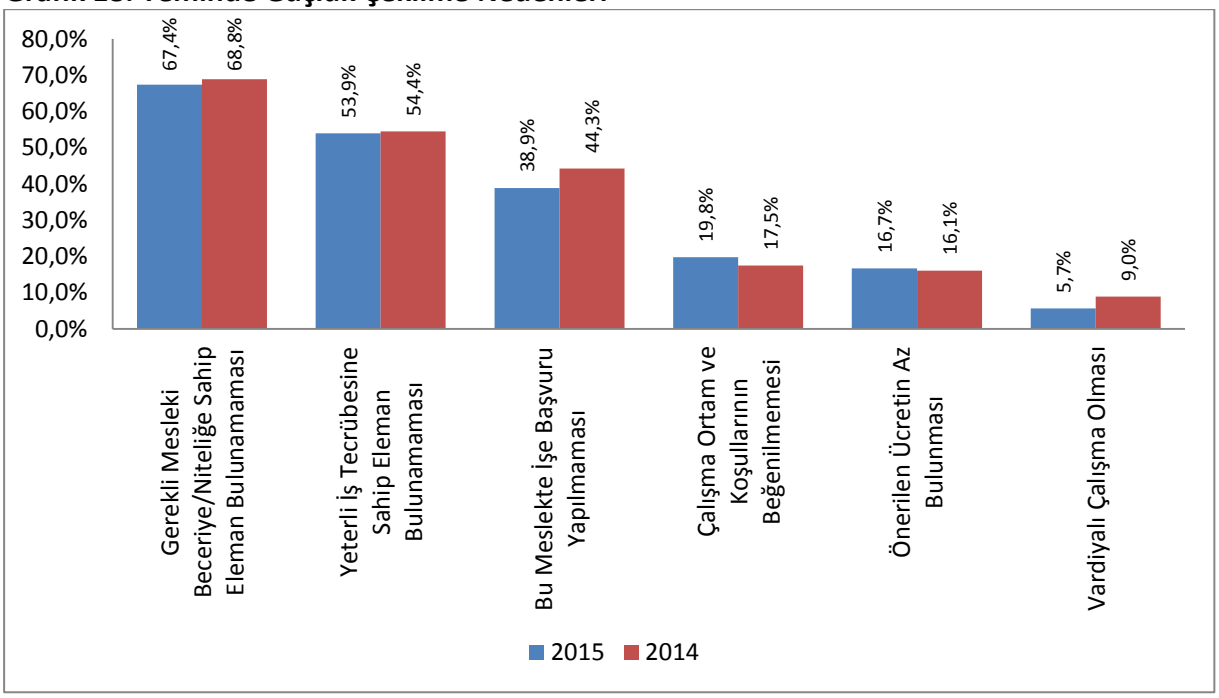

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 44,3'ü söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 5,4 puanlık bir azalışla yüzde 38,9 işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 1,4 puanlık azalışla yüzde 67,4 işveren tarafından işaretlenen "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve 0,5 puanlık azalışla yüzde 53,9 işveren tarafından işaretlenen "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenleridir. Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 16,1'i "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenini işaretlerken, bu yıl aynı neden 0,6 puanlık bir artışla yüzde 16,7 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

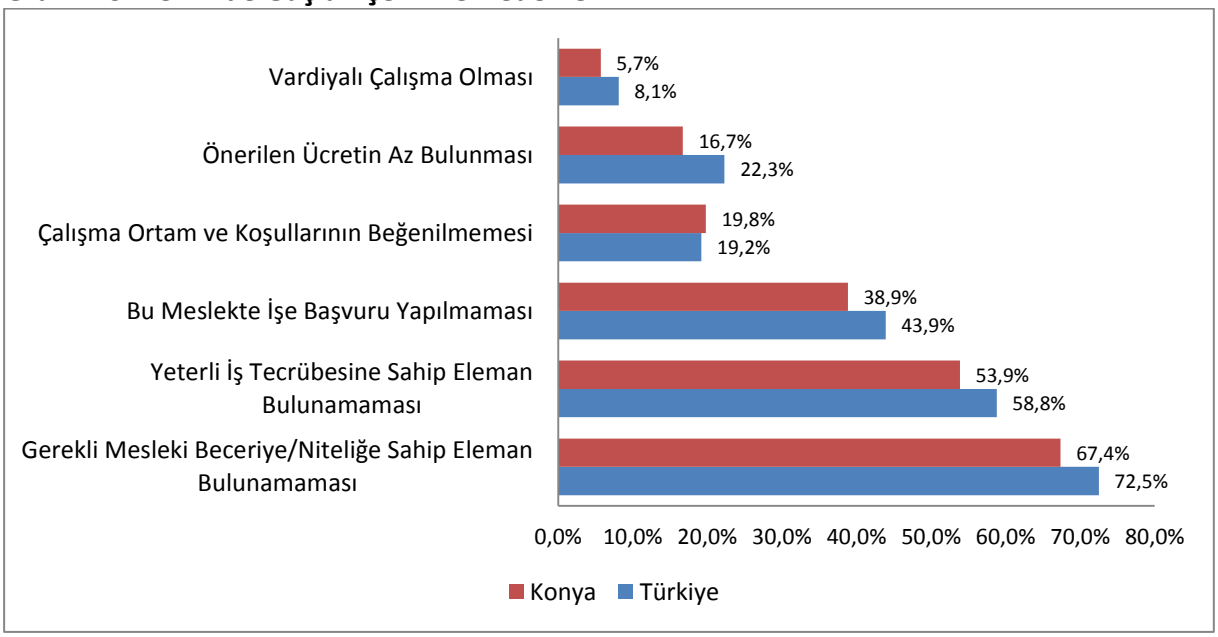

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Konya ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Konya'daki işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranda işaretlemiş oldukları tek neden "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" dir. Diğer tüm temininde güçlük çekilme nedenlerinin Konya ilinden daha fazla olduğu görülmektedir.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, imalat, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri takip etmektedir. Eğitim sektöründe ise işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" yer almaktadır. Daha sonra sırasıyla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri gelmektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Vardiyalı Çalışma Olması" nedeninin, İnşaat, Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine "Vardiyalı Çalışma Olması" nedeni İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir. Bunlarla beraber "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunmaması" nedeni ise tüm sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde genel olarak işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

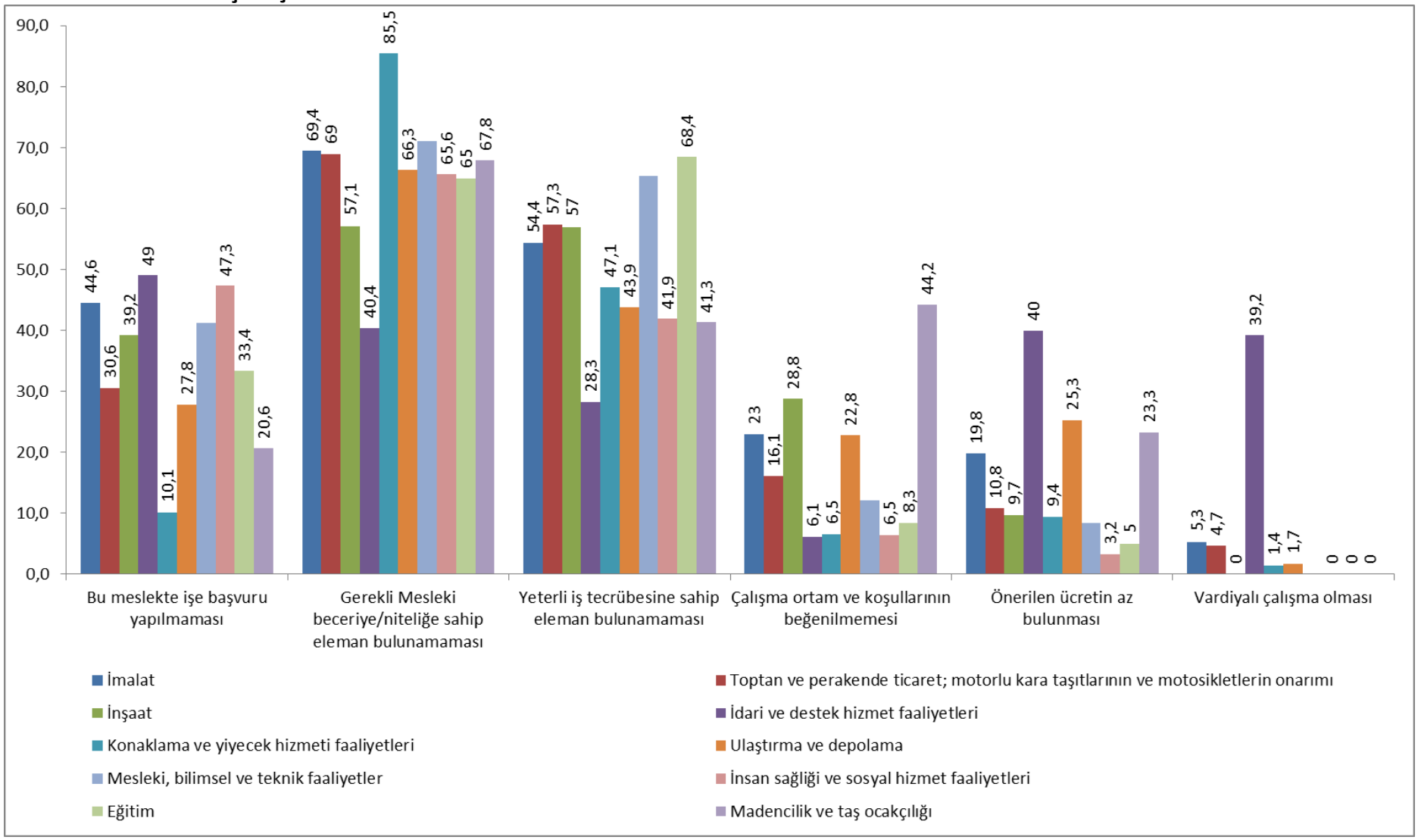

Kaynak: İPA 2015

*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Gaz Altı Kaynakçısı	7,9%	8,5%	8,4%	9,4%	14,1%	0,0%
CNC Torna Tezgahı Operatörü	3,6%	5,6%	5,8%	3,6%	7,7%	3,0%
Güvenlik Görevlisi	3,8%	2,2%	1,2%	0,0%	8,5%	29,6%
Beden İşçisi (Genel)	5,3%	0,9%	0,7%	9,2%	2,8%	2,2%
Şoför-Yük Taşıma	1,3%	2,0%	2,4%	3,6%	2,0%	0,0%
Dökümcü (Metal)	2,3%	2,1%	1,5%	5,0%	2,6%	1,7%
Garson (Servis Elemanı)	0,3%	1,9%	1,7%	0,5%	1,1%	1,3%
Ayakkabı İmalatçısı	0,7%	1,9%	2,6%	0,0%	1,1%	0,0%
Pazarlamacı	1,0%	1,7%	2,1%	1,4%	0,3%	0,0%
Makineci (Dikiş)	1,5%	1,5%	1,5%	1,1%	2,6%	0,0%
Metal Döküm Kalıpçısı	1,3%	1,7%	1,2%	2,9%	0,7%	1,3%
Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)	1,6%	1,8%	1,4%	0,3%	0,1%	0,0%
Satış Danışmanı	0,8%	1,4%	1,1%	1,1%	0,9%	0,0%
Muhasebeci	0,5%	1,2%	1,1%	0,5%	0,6%	0,0%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	1,0%	1,2%	1,3%	0,5%	0,4%	0,4%
Elektrikçi (Genel)	1,3%	1,0%	1,0%	1,2%	0,5%	0,0%
Aşçı	0,5%	1,1%	1,1%	0,4%	0,3%	0,9%
Üretim Sorumlusu (Araç Üstü Platform)	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	0,6%	0,6%	0,8%	0,9%	1,2%	1,3%
Depo Hamalı	1,1%	0,3%	0,7%	1,7%	0,6%	1,0%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tablo-48'de de görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Gaz Altı Kaynakçısı mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi Önerilen Ücretin Az Bulunması olarak yansımıştır. Bununla beraber CNC Torna Tezgâhı Operatörü ve Güvenlik Görevlisi mesleklerinde eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

Farklı zaman dilimlerinde çalışmak işin prosesinde olmasına rağmen Güvenlik Görevlisi mesleğinde Vardiyalı Çalışma Olması bu meslekte işgücü teminini zorlaştırmaktadır. Öte yandan Tablo-48'e göre Üretim Sorumlusu (Araç Üstü Platform) mesleğinde temininde güçlük çekme nedeni olarak sadece Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması görülmektedir. Diğer temininde güçlük çekilme nedenleri bu meslekte işgücü temininde engel olarak ifade edilmemiştir.

Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Eleman Talebi	82%	94%
İşveren Danışmanlığı	58%	46%
Mevzuat Danışmanlığı	10%	10%
İEP	6,7%	5,8%
Kurs	1%	2%
Çalışanlara Yönelik Eğitim	0,6%	0,4%
KÇÖ	0,3%	0,1%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre işbaşı eğitim programları ve işveren danışmanlığından daha fazla faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber her iki işyeri durumu için mevzuat danışmanlığı hizmetinden faydalanma konusunda fark olmamakla birlikte, işgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetinde 0,2 puanlık farkla daha az faydalanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet ''Eleman Talebi''dir. Bu durum işverenlerin çeşitli nedenlerle bulmakta güçlük çektikleri işgücünün, İŞKUR tarafından temin edilmesi anlamına gelmektedir.

Konya ilinde işyerlerinin yüzde 36'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 20'si vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 49'u eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	155	182	337
Toptan ve Perakende Ticaret	76	140	216
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	26	44	70
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	13	13	27
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12	27	39
İnşaat	8	26	35
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3	8	11
Gayrimenkul faaliyetleri	3	6	9
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	2	5
Ulaştırma ve Depolama	2	11	14
Bilgi ve İletişim	2	3	5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2	1	3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağ.	1	3	4
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	0	1
Eğitim	0	3	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faal.	0	2	2
Genel Toplam	**310**	**472**	**782**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan her 3 işyerinden 2'si eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; imalatı sektöründe vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin yüzde 46'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 35,2, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yüzde 37,1'dir. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

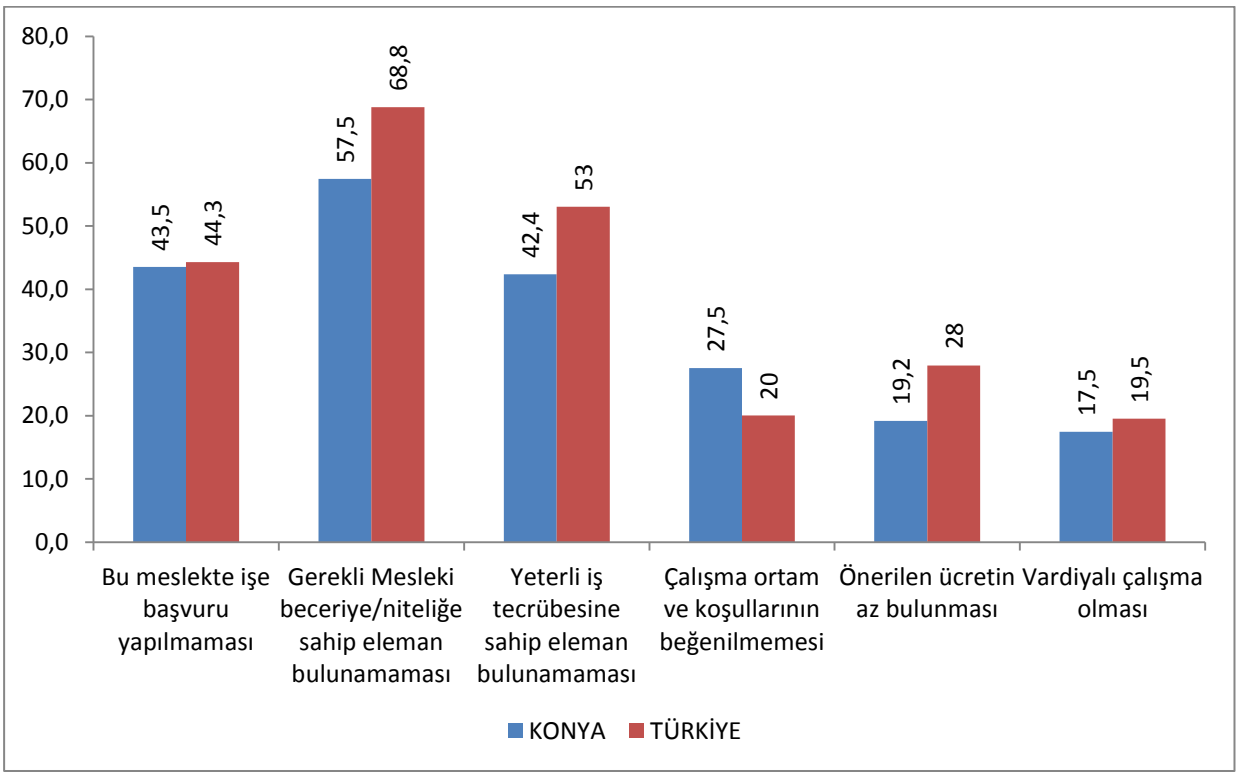

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Konya ile Türkiye geneli oranları birbirine yakın seyretmektedir.

Konya ilinde işyerlerinin yüzde 36'sı eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 22'si ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 49,7'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
İmalat	353	318	670
Toptan ve Perakende Ticaret	69	106	175
İnşaat	6	7	13
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5	2	7
Ulaştırma ve Depolama	2	3	6
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2	8	10
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1	0	1
Genel Toplam	438	444	882

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Konya'da ihracat yapan işyerlerinden eleman temininde güçlük çekmeyen sektör bulunmamaktadır.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

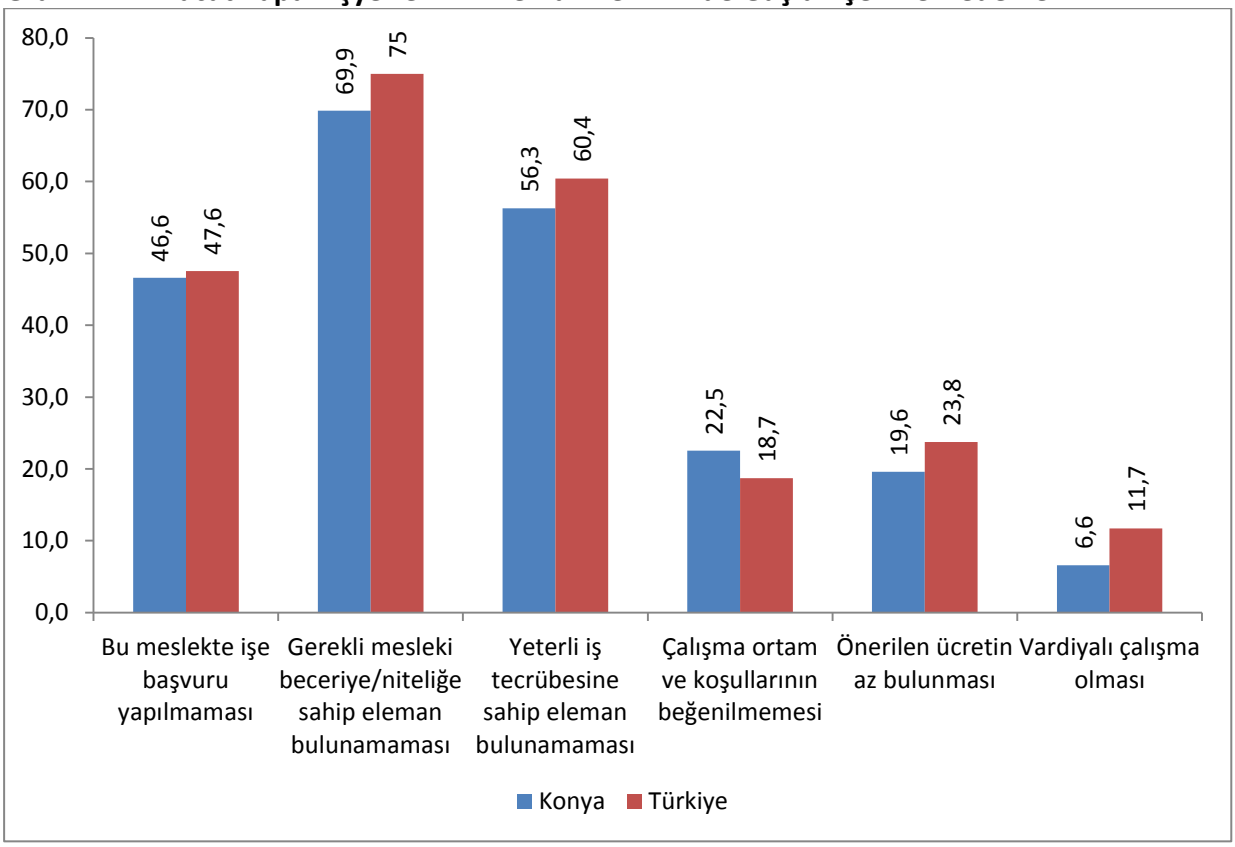

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ve İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Konya ili sıralaması birbirine yakındır.

Konya'da işyerlerinin yüzde 35,7'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 41,1'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	**TGÇM Evet**	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	36	26	62
Toptan ve Perakende Ticaret	13	28	41
İnşaat	10	10	19
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	9	18	26
Eğitim	8	18	26
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	8	11	20
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8	11	19
Ulaştırma ve Depolama	7	13	20
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	6	10	15
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	3	1	1
Bilgi ve İletişim	1	2	3
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	5	5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0	3	3
Genel Toplam	109	156	265

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Part-time çalışanı olan her 5 işyerinden 2'si eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Konya'da Gayrimenkul ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

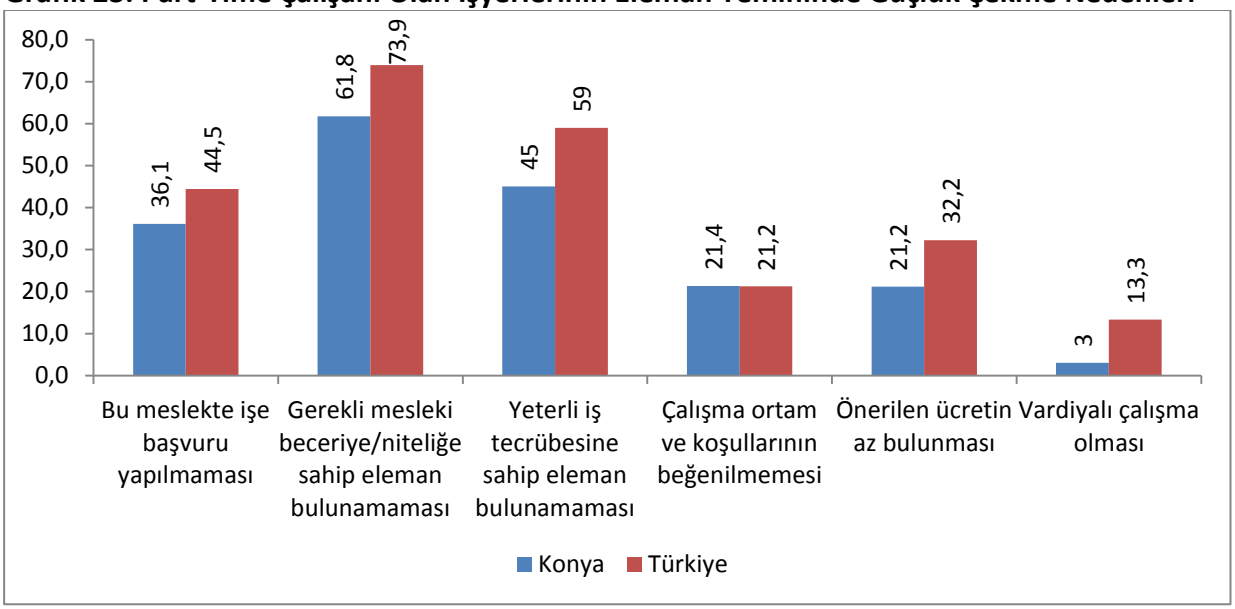

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Konya ile Türkiye geneli sıralaması birbirine yakındır. Konya ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan işlerinde Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi Türkiye Geneli ile aynı orana sahiptir.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 30 Nisan 2016 referans dönemini öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	3,4%
İhracat Yapan İşyerleri	5,1%
Kısmi Çalışanı Olan İşyerleri	4,5%
Genel Toplam	4,9%

Kaynak: İPA 2015

Konya'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 3,4 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 5,1 part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 4,5 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 4,9'dur. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. İlimizde belli özelliklere göre çalışan işyerlerinin net istihdam değişim oranları Türkiye Ortalamasının üstündedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Konya'da ortalama oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Konya, işverenlerin aradıkları gerekli mesleki beceriye/niteliğe

sahip elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör eğitim sektörüdür. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde de eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	246	10,1%
İnşaat	1.177	10%
Gayrimenkul Faaliyetleri	34	6,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	75	6,4%
Toptan ve Perakende Ticaret	1.338	6,1%
Bilgi ve İletişim	20	5,2%
İmalat	2.823	4,7%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	27	3,4%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	338	3,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	75	2,4%
Ulaştırma ve Depolama	87	2,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	72	1,5%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	5	0,9%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4	0,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3	0,4%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2	0,1%
Eğitim	-51	-1,6%
Genel Toplam	6.277	4,9%

Kaynak: İPA 2015

Konya'da eğitim sektöründe net istihdam değişimi negatif yöndedir. Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde net istihdam değişim oranı yüzde 1'in altındadır.

Bunun yanı sıra Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü yüzde 10,1 oranında 246 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 10'luk bir oranla bu sektörü İnşaat sektörü takip etmektedir ki burada da 1.117 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur. Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü yüzde 6,7 oranında istihdam artışı bekleyerek ilimizde faaliyette bulunan İnşaat ve tamamlayıcı sektörü olan Gayrimenkul Faaliyetleri geleceğe istihdam artışı beklentisi ile bakmaktadır.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Konya ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.753	7,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.054	5,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	980	5,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	620	3,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yrd.cı Profesyonel Mslk.M.	420	3,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	285	2,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	88	1,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	58	4,7%
Yöneticiler	19	0,5%
Genel Toplam	**6.277**	**4,9%**

Kaynak: İPA 2015

Konya'da meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 2.753 kişilik istihdam artışı beklentisiyle sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla tesis ve makine operatörleri, nitelik gerektirmeyen meslekler ve hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda yine sıralamanın değişmediği ve yüzde 7,9 oranında Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanların ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; Tesis ve Makine Operatörleri yüzde 5,3 Nitelik Gerektirmeyen meslekler yüzde 5,2 ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu için ise yüzde 3,9 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte diğer bir anlamda bu ölçüde mevcut bir istihdam artışı beklenmektedir.

En düşük artışın beklendiği yöneticiler meslek grubunda ise 19 kişilik artış yüzde 0,5'lik bir dilime tekabül etmektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra Tesis ve Makine Operatörleri ile Hizmet ve Satış elemanları gelmektedir. Konya'da en fazla istihdam artışı beklenen sektörün imalat olması meslek gruplarında kendini göstermiş ve Gaz Altı Kaynakçısı ve CNC Torna Tezgâhı Operatörü mesleklerini üst sıralara taşımıştır.

Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Gaz altı Kaynakçısı	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	Ahşap Kalıpçı
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme ve Boşaltma)
Satış Danışmanı	Asfalt Plenti Operatörü
Güvenlik Görevlisi	Matematik Öğretmeni (Ortaöğretim)
Sıvacı	Türkçe Öğretmeni
Beden İşçisi (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Plastik Mamuller İmal İşçisi	Ev İnşaatçıları (Ev ve benzeri küçük yapılar)
Paketleme İşçisi (El İle)	Ambalajcı (Makine ile)
Beden İşçisi (İnşaat)	Tarih Öğretmeni (Ortaöğretim)
Pazarlamacı	Fizik Öğretmeni (Ortaöğretim)
Meydancı	Kimya Öğretmeni (Ortaöğretim)
İnşaat Mühendisi	Süthane/Mandıra İşçisi
Soğuk Demirci	Biyoloji Öğretmeni (Ortaöğretim)

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerin içerisinde sanayi sektörüne ait mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla eğitim gerektiren meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 189 farklı meslekte 4 bin 935 kişilik istihdam artışı beklenirken, 13 farklı meslekte de 40 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Satış Danışmanı	Gaz Altı Kaynakçısı	Temizlik Görevlisi
CNC Torna Tezgâhı Operatörü	CNC Torna Tezgâhı Operatörü	Satış Danışmanı
Plastik Mamüller İmal İşçisi	Plastik Mamüller İmal İşçisi	Taş Duvarcı-İnşaat
Güvenlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Temizlik Görevlisi	Paketleme İşçisi (El ile)	Sıvacı
Beden İşçisi (Genel)	Makine Montajcısı	Sıcak Demirci
Üretim Sorumlusu (Araç üstü platform)	Makine Montaj İşçisi	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Gaz Altı Kaynakçısı
Kasiyer	Üretim Sorumlusu (Araç üstü platform)	Güvenlik Görevlisi
Gaz Altı Kaynakçısı	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Ütücü
Garson (Servis Elemanı)	Meydancı	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı
Paketleme İşçisi (Gıda)	Hidrolik Apkant Pres Operatörü	CNC Torna Tezgâhı Operatörü

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir. Örneğin Vardiyalı Çalışma yapan işyerlerinde net istihdam artışı beklenen ilk meslek Satış Danışmanı olmasına rağmen İhracat Yapan İşyerlerinde ise Gaz Altı Kaynakçısı mesleği ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde yine farklılık göstererek Temizlik Görevlisi mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre incelediğimizde; vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Güvenlik Görevlisi (Silahsız), ihracat yapan işyerlerinde Sıvacı, son olarak part-time çalışanı olan işyerlerinde ise Ayakkabı İmalatçısı mesleğinde azalış beklenmektedir.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı	İstihdam Azalışı	İstihdam Değişmeyecek	Fikrim Yok
Bilgi ve İletişim	31,3	0	56,3	12,5
Gayrimenkul Faaliyetleri	30,8	0	50	19,2
İmalat	28,9	2,2	43,3	25,6
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	27,4	3,6	50	19
Toptan ve Perakende Ticaret	24,8	1,4	51,4	22,4
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	23,7	2,8	41,6	32
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	21,2	6,8	36,3	35,7
İnşaat	19,6	2,7	43,5	34,2
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	18,7	2,3	57	21,9
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	17,3	6,6	58,8	17,3
Eğitim	16,6	12,5	42,5	28,3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	16,2	1,5	69,1	13,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Üretim ve Dağıtım	12,5	12,5	12,5	62,5
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yön. ve İy. Faal.	12,5	0	50	37,5
Ulaştırma ve Depolama	12,5	5,4	59,7	22,4
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	9,1	0	72,7	18,2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4,3	0	56,5	39,1
Genel Toplam	23,7	2,7	47,3	26,2

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Konya'daki işverenlerin istihdam değişiklikleri ile ilgili beklentilerini gösteren oranlar Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 26'sının geleceğe ilişkin istihdam değişimi ile ilgili bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Konya'daki işyerlerinin yüzde 47'si istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Konya ilinde yaklaşık her dört işyerinden biri geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamın artacağını tahmin ederken sadece yüzde 2,7'si istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Konya'da en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 31,3 ile Bilgi ve İletişim sektörü iken en çok azalış ise yüzde 12,5 ile Eğitim ve Elektirk, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretim ve Dağıtım sektöründedir.

Tablo 59'da Konya ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı	İstihdam Azalışı	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İhracat Yapan İşyeri	32,4%	2%	41,6%	23,9%
Vardiya Yapan İşyeri	25,6%	2,5%	46,7%	25,3%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	31,7%	3,2%	40%	25,1%
Toplam İşyeri	**23,7%**	**2,7%**	**47,3%**	**26,2%**

Kaynak: İPA 2015

Konya ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden farklı özellikler içerdiği görülmektedir. Vardiya yapan işyerleri ağırlıklı olmak üzere ihracat yapan ve kısmi çalışanı olan işyerleri de istihdam değişimi beklemediklerini, toplam işyerlerinden yaklaşık ¼'ü istihdam artışı beklediğini ifade etmiştir. Tabloda dikkat çeken diğer bir husus farklı özelliğe sahip işyerlerinin istihdam azalışı beklentilerinin son derece düşük olmasıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ulusal işgücü ve istihdam politikalarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde işgücü piyasası bilgileri vazgeçilmez bir yol oynar. Herhangi bir işgücü piyasası bilgi programı, tüm sektörlerde ve ekonominin tüm alanlarında işgücü arz ve talebinin uzun vadede tam bir yapısını ortaya koymak zorundadır ki bu, insan kaynaklarının oluşturulması ve kullanılması ile ilgili karar süreçlerinde son derece önemlidir.

Bu amaçla 2012 yılından bugüne belli aralıklarla yapılan İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın dördüncüsünü yayımladığımız İşgücü Piyasası Araştırması Raporu için saha çalışması 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma ile elde edilen sonuçlar işgücü piyasasına yön verme niteliğinde verileridir.

Konya ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 3.995 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörün tamamında işyeri bulunmaktadır. Konya ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin imalat sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 3 işyerinden biri imalat sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret (yüzde24,3), İnşaat (yüzde 16) ile Ulaştırma ve Depolama (yüzde 5,3) sektörleri takip etmektedir. Bu dört sektör işyerlerinin yüzde 79'unu oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 4 sektörün ağırlığı yüzde 67,5'dir.

2010 yılında Konya ilinde 28 bin 042 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı iki kattan fazla artarak 60 bin 779'a yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2014 yılından sonra düşüşe geçmiştir. Kadınlarda 2010 yılında 5 bin 260 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık dört kat artarak 21 bin 010 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır.

Konya ilinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor ile Bilgi ve İletişim sektörlerindedir. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

Konya ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 127 bin 310 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 85,2'si erkek, yüzde 14,8'i kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Konya'da kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Bunda ilin sosyo-kültürel yapısının etkili olduğu düşünülebilir.

İl Müdürlüğümüze kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 60 bin 779'dur. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek beden işçisi(genel), temizlik görevlisi ve büro memuru (genel) dir.

2010 yılında 3 bin 334 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 26 bin 632 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 12 bin 572 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısına ulaşılacağı tahmin edilmektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizler de olduğu gibi Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi almış, bu meslekleri sırasıyla Şoför(Yolcu Taşıma), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Gaz Altı Kaynakçısı, CNC Torna Tezgâhı Operatörü, Aşçı, Güvenlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı) ve Ön Muhasebeci izlemiştir.

2010 yılında 2 bin 711 olan işe yerleştirme sayısı yaklaşık yedi kat artarak 2013 yılında 15 bin 203'e çıkmıştır. 2014 yılında ise 11 bin 143'e düştüğü görülmektedir. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı 4 bin 410 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamına ulaşılacağı tahmin edilmektedir.

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Ayakkabı İmalatçısı, Büro Memuru(Genel), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Reyon Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı, Beden İşçisi(Temizlik) ve Asfalt İşçisi izlemiştir.

Konya ilinde 3.995 işyerinde toplam 2.828 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranına bakıldığında ise; en fazla açık iş oransal olarak yüzde 57,9 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 20,4 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 7,2 ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Ulaştırma ve Depolama sektörleri takip etmektedir.

İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 73,8'ini oluştururken açık işlerin yüzde 85,5'ini oluşturmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet. ve İyileştirme Faaliyetleri ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Konya'da toplam açık işlerin yüzde 10,7'si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneline göre düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 68,9 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok üstündedir. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 20,4 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir.

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundadır. Konya ilinde büyük bir paya sahip olan imalat sektörü bu meslek grubunun birinci sırada olmasını sağlamıştır. İkinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almaktadır.

Konya ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk üç meslek değişmiştir. Bunlar sırasıyla Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı), Üretim Sorumlusu(Araç Üstü Platform), Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı meslekleridir. Geçen sene ihtiyaç duyulan ilk 20 meslek içerinde yer almayan Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı) bu seneki araştırma sonuçlarına göre birinci sıraya yerleşmiştir. Geçen sene açık iş sıralamasında ilk sırada yer alan Gaz Altı Kaynakçısı bu sene ilk 10 meslek arasındadır.

Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk 10 meslek içerisinde yer alan ve daha ziyade hizmetler sektöründe istihdam imkânı bulan meslekler bu seneki araştırma sonuçlarına göre yerini imalat sektörüne yönelik mesleklere bırakmıştır. Bu durum imalat sektörünün ve onu besleyen sektörlerin nitelikli işgücüne olan talep açığını göstermektedir.

Konya ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Diğer Kesiciler, Sayacılar, Dikişçiler ve İlgili İşçiler, Temizlik Görevlisi, Paketleme İşçisi (El İle) iken, erkeklerde Gaz Altı Kaynakçısı, Beden İşçisi (Genel) CNC Torna Tezgahı Operatörü yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Satış Danışmanı, Güvenlik Görevlisi ve Beden İşçisi (Genel)'dir.

Konya'da 2.827 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama ve son olarak Yabancı Dil Becerisi gelmektedir.

Konya ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi fark etmez, lise altı ve genel lise şeklinde aynıdır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Konya'da ise Lisans, Meslek Yüksekokulu ve Meslek Lisesi şeklinde gerçekleşmiştir.

Konya ilindeki işyerlerinin yüzde 36'sı eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Konya ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta sıkıntı çektiği söylenebilir.

Konya ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörü sırası ile İmalat ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri izlemektedir. Bu üç sektörde faaliyet gösteren firma sayısı araştırma kapsamındaki firmaların yaklaşık yüzde 40'ını oluşturmaktadır.

İnşaat sektöründe faaliyet gösteren firma sayısı araştırma kapsamındaki firmaların yüzde 16'sı olmasında rağmen temininde güçlük çektiğini bildiren işyeri sayısı içerisindeki yeri yüzde 8 gibi bir paya sahiptir. Diri bir yapıya sahip inşaat sektörü işgücü temininde fazla zorlanmamaktadır.

Konya'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 4.273 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

İşgücü piyasası dinamik, aktif bir yapı sergiler, akışkandır. Daha iyi imkânlara, daha iyi yaşam koşullarına sahip olabileceği alanlara göç etmektedir. Dolayısıyla, piyasayı sürekli takip etmek, gelişen ve değişen yapısına göre yeni politikalar geliştirmek artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu anlamda, Kurumumuzca gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırmaları, piyasanın nabzını tutması açısından son derece önemlidir. Araştırma ile mevcut istihdam yapısı hakkında bilgi sahibi olurken, kısa ve uzun vadede talebi artacak veya azalacak olan meslekler belirlenmektedir. Böylece, işgücü piyasasına girmeye hazırlananlara, uzun süreli işsiz olanlara veya mesleğinin değiştirmek isteyenlere hangi mesleklerde açık iş olduğu yönünde bilgi sunulmaktadır.

Bugünkü ekonomik yapıda; ekonomiye rekabet gücü kazandıran, yatırım yapan, istihdam yaratan, yeni girişimcilerin önünü açan ve onlara destek veren ekonomik ve sosyal politikalar uygulanmaktadır. Bu uygulamaların başarıya ulaşması için; işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelik ve türde mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, işgücüne sürekli değişen ihtiyaçlara göre yetenek kazandırarak üretimde kalite ve verimliliğin artırılması, rekabet gücünün kazanılmasının hayat boyu temel bir ilke olarak benimsenmesi gerekmektedir.

Kalkınmanın en önemli unsurlarından olan beşeri sermayenin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesi yetişmiş insan gücünden faydalanmayı artıracaktır. Nitelikli insan gücünün üretim sürecine katılımının sağlanması rekabet gücünü de artıracaktır. Ülkemizin en önemli kaynaklarından biri de hiç kuşkusuz insan kaynaklarıdır. İşgücünün eğitimli, meslek sahibi ve aranılan olması için her yıl bütçeden eğitime yüklü miktarda kaynak aktarılmaktadır.

Harcanan kamu kaynaklarının yerine ulaşması için; eğitim ve istihdam arasındaki ilişkinin güçlü ve sağlıklı kurulması, mesleki eğitimin işgücü piyasasının ihtiyaçlarına cevap verir hale getirilmesi öncelikli hedef olmalı, mesleki eğitim özendirilmelidir. Mesleki eğitimin ders programları işgücü piyasası temsilcilerinin katılımıyla ve iş yaşamının ihtiyaçları göz önüne alınarak oluşturulmalıdır. Bazı sektörlerdeki yığılmanın önlenmesi, hızla gelişen sektörlerdeki ihtiyacı karşılayacak esneklikte mesleki eğitimin planlanması, ticaret ve sanayi odaları ile meslek komitelerinin etkinliğini artırarak, mesleki eğitim merkezlerinin eğitim programlarının disipline edilerek, eğitim alan öğrencilere denklik verilmesi işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan nitelikli işgücünün oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ ➡ Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209

HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157

UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında

bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2015/2.DÖNEM							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	32	1.170	1	38	75	0,1%	6,4%
İmalat	1.342	59.472	1.638	2.152	2.823	2,7%	4,7%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	8	1.813	20	7	2	1,1%	0,1%
İnşaat	637	11.753	202	362	1.177	1,7%	10%
Toptan ve Perakende Ticaret	970	21.875	576	868	1.338	2,6%	6,1%
Ulaştırma ve Depolama	213	4.092	30	138	87	0,7%	2,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	141	3.172	96	152	75	2,9%	2,4%
Bilgi ve İletişim	17	386	6	12	20	1,6%	5,2%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	27	445	0	8	4	0%	0,8%
Gayrimenkul Faaliyetleri	26	508	4	28	34	0,8%	6,7%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	164	2.446	33	122	246	1,3%	10,1%
İdari ve Destek Hizmetleri	114	10.238	167	192	338	1,6%	3,3%
Eğitim	125	3.290	23	62	-51	0,7%	-1,6%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	87	4.645	24	96	72	0,5%	1,5%
Kültür, Sanat ve Spor	11	540	2	5	5	0,4%	0,9%
Diğer Hizmetler	73	782	6	29	27	0,5%	3,4%
Su Temini; Kanalizayson, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	8	683	0	2	3	0,0%	0,4%
Genel Toplam	**3.995**	**127.310**	**2.828**	**4.273**	**6.277**	**2,2%**	**4,9%**

EK:5- 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri KONYA

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve

Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Konya ilinde 200 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 144 tanesi için soru kağıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 144 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Konya ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 144 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 40 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 60 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	40	123	7	130
İmalat	26	80	3	83
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11	21	7	28
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10	31	6	37
Diğer hizmet faaliyetleri	7	14	32	46
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	9	8	17
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	6	28	3	31
Ulaştırma ve depolama	6	13	0	13
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	29	7	36
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	21	1	22
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	3	2	5
Gayrimenkul faaliyetleri	4	12	2	14
İnşaat	4	16	1	17
Bilgi ve iletişim	3	7	0	7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	8	2	10
Eğitim	2	9	19	28
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	12	2	14
Toplam	144	436	102	538

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 17 sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 538 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yüzde 19'u kadın, yüzde 81'i erkektir. En fazla işyeri ve en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

144 işyerinden 10 tanesinde 23 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık işi olan meslekler ise Betonarme Transmikser Operatörü, Okul Öncesi Öğretmeni (3 kişi) ve Çocuk Gelişimi ve Eğitim Elemanı, Çocuk Gelişim Elemanı, Reyon Görevlisi, Muhasebeci (2 kişi), şeklindedir.

Toplamda 32 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen meslekler Elektrik Elektronik Teknisyeni ve Kasap (3 kişi) şeklindedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında yüzde 75 oranında gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından, yüzde 31 oranında ilgili meslekte işe başvuru yapılmamasından dolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir.

Konya ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra toplamda artacağı tahmin edilmiştir. İstihdamın yüzde 12 oranında artacağı öngörülmüştür.

Tablo 2 İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen Meslekler

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler		İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
Aşçı	10	Büro Memuru (Genel)	1
Okul Öncesi Öğretmeni	7	Kasiyer	1
Garson (Servis Elemanı)	5		
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	4		
Beton Transmikser Operatörü	4		
Müzisyen	4		

Kaynak: İPA 2015

İstihdam artışı beklenen Beton Transmikser Operatörü mesleğinde açık iş de bulunmaktadır.